

[Ministeren for offentlige arbejder]

Lovforslaget er indstillet til vedtagelse af et stort flertal i udvalget, og jeg vil gerne på trafikministerens vegne takke udvalget for den positive og hurtige udvalgsbehandling, som lovforslaget har fået.

Der er stillet et ændringsforslag, som hr. Langsted var inde på, vedrørende § 135, stk. 3, idet centrum-demokraterne og fremskridtspartiet foreslår, at ministeren kun får adgang til at ændre definitionen af begreberne »havarier« og »hændelse« efter samråd med udvalget om offentlige arbejder. Begrundelsen herfor angives af mindretallet at være, at den af ministeren foreslåede udformning skønnes at være i strid med den i grundloven forudsatte opdeling mellem den lovgivende og den udøvende magt.

Ministeren for offentlige arbejder har, efter at spørgsmålet har været forelagt for justitsministeriet, allerede skriftligt taget afstand fra, at der i udformningen af den omhandlede bestemmelse skulle være noget som helst grundlovsstridigt, og jeg må derfor afvise ændringsforslaget og anbefale lovforslaget vedtaget uændret, således som det også er anbefalet af det store flertal i udvalget.

Langsted (CD):

Jeg vil gerne have lov til at fastholde over for den fg. minister for offentlige arbejder, at de svar, vi har fået fra justitsministeriet gennem ministeriet for offentlige arbejder, har været af en sådan karakter, at vi ikke kan godkende det, ministeren nu fremfører. Det er stadig væk sådan, at vi er af den opfattelse, fast og urokkeligt, at dette lovforslag absolut må være i strid ikke med grundloven, men med grundlovens ånd.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning**Ændringsforslaget**

forkastedes, idet 27 stemte for, 91 imod.

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

551 Ft

Lovforslaget gik herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om begrænsning af mulighederne for skatteunddragelse gennem transaktioner med aktieselskaber [af Wilhjelm (VS) og Waldorff (VS)].

(Beslutningsforslag nr. B 81. Fremsat 9/3 78).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 7-9 opførte sager, nemlig:

7) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om fjernelse af mulighederne for skattecirkus baseret på forskydning mellem renteindtægter og renteudgifter [af Wilhjelm (VS) og Waldorff (VS)].

(Beslutningsforslag nr. B 82. Fremsat 9/3 78).

8) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om fjernelse af skattecirkusmulighederne i selskabsskattelovens paragraf 4 m. v. (Forskudt regnskabsår m. v.) [af Wilhjelm (VS) og Waldorff (VS)].

(Beslutningsforslag nr. B 83. Fremsat 9/3 78).

9) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om indgreb mod skatte- og afgiftsunddragelse gennem oprettelse af private fonds. («Den døde hånd») [af Wilhjelm (VS) og Waldorff (VS)].

(Beslutningsforslag nr. B 84. Fremsat 9/3 78).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

[Ministeren for skatter og afgifter]

Jeg tror, det er rigtigt at disponere behandlingen af disse fire forslag således, at de tre første omtales under ét og der derefter gøres nogle bemærkninger om det sidste.

Når jeg vælger at omtale de tre første forslag under ét, skyldes det, at det allerede under fremsættelsen er blevet anført, at de lovbestemmelser, forslagene tager sigte på at ændre, alle indgik i det såkaldte Glistrupske skattecirkus. At det omtalte skattecirkus hverken anerkendes af skattemyndighederne eller af Københavns byret er vistnok almindeligt kendt nu. Byrettens dom tolker jeg i hvert fald derhen, at det i og for sig ikke er den gældende skattelovgivning, der er berørt af det såkaldte skattecirkus, men at vi måske har forsømt at udbygge det administrative apparat i samme takt, som skattelovgivningen er blevet udviklet i tiden efter anden verdenskrig.

Jeg har tidligere her i salen og over for pressen givet udtryk for, at jeg opmærksomt følger de muligheder for misbrug, som vores skattelovgivning kan frembyde, og derfor er jeg naturligvis enig i den målsætning, som ligger i forslagene, ligesom jeg også er enig i de intentioner, som ligger bag de foreliggende forslag til folketingsbeslutning. De lovbestemmelser, der berøres af de her fremsatte forslag, er jeg derfor også enig i at vi bør se nærmere på i skatte- og afgiftsudvalget.

Dernæst bemærkningerne om beslutningsforslag nr. B 84. Dette forslag går ud på, at det fremover kun skal være muligt at opnå skatte- og afgiftsprivilegier ved oprettelse af fonds, stiftelser, legater eller selvejende institutioner efter særlig godkendelse i hvert enkelt tilfælde og under forudsætning af, at fondens midler udelukkende anvendes til alment velgørende eller almennyttige formål, samt at fonden tilpligtes til offentliggørelse af regnskaberne.

Jeg skal ikke komme ind på det temmelig polemiske indhold i bemærkningerne til forslaget, men jeg vil gerne henvise til det svar, justitsministeren gav hr. Kaj Hansen den 15. marts 1978. Deraf fremgår det, at regeringen allerede har besluttet at nedsætte et udvalg, der skal overveje behov og mulighed for en lovmæssig regulering af fonds, herunder legater, stiftelser m. v. Udvalgets kommissorium er færdigt, sammensætningen er netop ved at blive afsluttet, og det tilkendegiver, at regeringen betragter det spørgsmål, som hr.

Wilhelm har rejst, med samme alvor som hr. Wilhelm, men uden den polemik, som ligger i hr. Wilhelms betragtninger. Når udvalget har afsluttet sine overvejelser, vil regeringen fremkomme med de fornødne forslag.

Camre (S):

Også jeg skal først gøre nogle bemærkninger om forslagene nr. B 81, B 82 og B 83, der for så vidt er sammenhængende. Jeg skal på den socialdemokratiske gruppes vegne sige, at vi betragter de problemer, der er nævnt heri, som væsentlige, men det er vel næppe rigtigt, som forslagsstillerne gør, alene at henvise til den såkaldte Glistrupske skatte-tænkning eller skattecirkus, idet jeg har forstået af teksten, at forslagene omhandler andre og for så vidt derfra forskelligartede forhold.

Når det gælder spørgsmålet om, at man ønsker at ændre reglerne for fradrag af underskud i aktieselskaber, når disse skifter aktionærkreds, må vi sige, at vi finder, at dette er en af de former for lovlige omgåelse af de hos et flertal værende ønsker om anvendelsen af skattelovgivningen.

Spørgsmålet, som er berørt i beslutningsforslag nr. B 82, om at sikre sammenfaldende perioder for renteindtægters og renteudgifters indtægtsføring mener vi også må betegnes som værende rigtigt og ønskeligt og et forslag, som ikke kan genere normal erhvervs-virksomhed.

Vedrørende de problemer, som er berørt i beslutningsforslag nr. B 83, om forskudt regnskabsår er det vores opfattelse, at bortset fra hvor det på grund af særlige forhold, f. eks. at der i virksomhedens drift er bølgetoppe og bølgedale, er praktisk at få opgørelsen i en økonomisk bølgedal, er det regler, der i ikke ringe omfang stammer tilbage fra landbrugssamfundet, og i det moderne industrisamfund er der ikke det samme behov for forskudt regnskabsår, som der kan have været for et halvt hundrede år siden.

Vores indstilling til de tanker, der ligger i de tre beslutningsforslag, er derfor positiv, og vi kan tilslutte os ministerens bemærkninger om at se på ændringer, der skal tilgodese de forhold, der her er omtalt.

Vedrørende beslutningsforslag nr. B 84 om indgreb mod skatte- og afgiftsunddragelse gennem oprettelse af private fonds, er det

[Camre]

rigtigt, som forslagsstillerne bemærker, at det ikke har været tanken med adgangen til oprettelse af sådanne fonds, at en ganske almindelig erhvervsaktivitet skulle fortsætte under et formelt andet navn og med skattefritagelse til følge. Også her kan jeg på den socialdemokratiske gruppes vegne give tilslutning til arbejdet i det udvalg, som ministeren har bebudet skal afslutte sit arbejde meget hurtigt, således at vi her kan få en lovrevision, der sigter mod at undgå utilsigtede skattemæssige og juridiske virkninger af fondsetablering.

Glistrup (FP):

Fremskridtspartiet vil stemme imod de fire forslag, når de kommer til afstemning til sin tid. Det skyldes ikke, at vi har væsentlige indvendinger imod den fremstilling, som forslagsstillerne har givet i bemærkningerne til de fire forslag eller i den mundtlige fremsættelsestale, som blev holdt her i salen. Bevares, der er vistnok alt i alt 3 steder, hvor man, hvis man anlagde en meget fintfølede, ømskindet, ordkløverisk fortolkning af det, der blev anført, kunne komme frem til, at der måske sker en vis fordrejning af forholdene eller kan være muligheder for misforståelser for læseren. Men her har forslagsstilleren, hr. Wilhjelm, i den offentlige debat allerede her forud for førstebehandlingen klart og tydeligt forklaret i hvert fald de to af de pågældende steder på en måde, som absolut må bevirke, at det ikke kan give anledning til yderligere anmærkninger. Den udenforstående, der har overvældet alle os folketingsmedlemmer med det ene stykke papir efter det andet om, at han i særlig grad følte sig krænket, er der ikke nogen grund til nærmere at debattere ved denne lejlighed.

Når vi, til trods for at der altså er givet en rigtig veldækkende fremstilling af de gældende forhold i forslagene, alligevel må gå imod dem, er det, fordi denne fremstilling bare er en analyse af, hvordan forholdene er på nuværende tidspunkt, men det, vi befatter os med her i folketinget, er jo at finde ud af, hvordan dette samfund kan blive styret på en fornuftig måde. Og hvis man vedtog disse fire forslag, ja, for hvert af dem, man vil vedtage, ville det være det samme som skånsestøst at sende titusinder af danske yderligere ud i arbejdsløshedens forbandelser. Det

er det, som disse forslag i virkeligheden går ud på. For hvad er det ret beset, som skildres af forslagsstillerne med de forslag, de her har fremsat? Ja, de skildrer, at Danmark efterhånden i vidt omfang i skattemæssig henseende er blevet omdannet til en gold, ufrugtbar, øde ismark, og så påpeger man, at hist og her er der nogle åndehuller, hvor de levende væsener kan komme op og lige snappe efter vejret og så nogenlunde holde sig i live til gavn for landets videre udvikling.

Stillet over for den situation tager forslagsstillerne altså den besynderlige stilling, at så gælder det skam om hu hej at se at få dækket disse åndehuller til, sådan at vi kan få slået alt liv i stykker her i samfundet i stedet for at indtage den holdning, som ville have været den eneste rigtige, at sige: så går vil til kamp alle sammen imod alle disse ismarker, der har fået lov til at brede sig, så sørger vi for at få gjort Danmark til et godt land at leve i, så – for nu at forlade billedsproget – ophæver vi indkomstskatten hurtigst muligt. For det, som er vejen til at løse de problemer, som forslagsstillerne helt rigtigt gør opmærksom på, er at få indkomstskatten afskaffet, således at vi kan få fuld beskæftigelse her i landet, således at vi kan få stigende levestandard her i landet, således at vi kan få socialt rimelige forhold her i landet. Det er bestemt ikke at gå den vej, som forslagsstillerne vil gå, og som jo vil bevirke, at i løbet af 10, 15, 20 år vil virkningen være den, at så at sige alle danske virksomheder, som har en sådan størrelse, at de med rimelighed kan dyste og konkurrere med internationale foretagender, vil blive enten tvunget ud af landet, tvunget til at flygte fra Danmark for ikke mere at have deres arbejdspladser og virksomheder i Danmark, eller fuldstændig kvalt i de horrible arveafgiftssatser, kapitalvindingskattesatser, almindelige indkomstskattesatser og andre arbejderfjendske foranstaltninger, som efterhånden er groet op her i landet.

Derfor er det principielt meget vigtigt for dem, der vil bevare Danmark som et godt land at leve i, at de samles om at nedstemme de fire forslag, som her er fremsat.

Over for dette helhedsperspektiv fordunkles enkelthederne nok i nogen grad, men jeg synes da i anledning af de bemærkninger, som min forgænger her på talerstolen, hr. Camre, var inde på, at det er rart at gøre op-

[Glistrup]

mærksom på, at behovet for forskudte regnskabsår skam ikke forsvandt med, at Danmark i mindre omfang blev et agrarland. Der er for det første masser af brancher, der har et naturligt behov for at have forskudt regnskabsår. Vi behøver såmænd ikke at ty til yderpunkter som juletræssælgere, isvaffelfabrikanter eller modefolk inden for tekstilbranchen. I næsten alle brancher er det således, at det er meget svingende, hvor det er det rigtigste at lægge regnskabsåret, men navnlig er der vokset en helt ny begrundelse frem for forskudt regnskabsår siden landbrugslandets lykkelige dage, nemlig den, at for at revisorerne – og sådan nogle er i allerhøjeste grad blevet en mangelvare – kan aflevere deres arbejde i tilstrækkelig gedigent omfang, er det i allerhøjeste grad hensigtsmæssigt at sprede regnskabsårene ud, sådan at de udløber jævnt fordelt hen over året.

En anden af de detaljer, som hr. Camre tog op, var problemerne om, hvad der skal ske, når et aktieselskab har haft underskud. Da er det jo således, også efter venstresocialisternes forslag her, at dette underskud kan fremføres til modregning i overskud, som indvindes inden for de følgende år. Men det, som venstresocialisternes forslag nærmere går ud på, er, at hvis aktionærkredsen i videre omfang har skiftet ejer, skal der ikke kunne finde en sådan underskudsfrømførsel sted. Det, venstresocialisterne her siger, er, at hvis den aktionærkreds, der har haft underskuddet, er rig nok i øvrigt til at kunne bevare sit selskab, så skal den have fordelene af at fremføre underskuddet. Hvis det derimod er nogle fattige folk, der eventuelt trækkes ned af dette underskud, fortjener de kun foragt fra folk som venstresocialisterne, og derfor skal man i den slags tilfælde, hvor aktierne eller anparterne kommer til at skifte ejer, ikke kunne overføre underskuddet. Det er meget vanskeligt at se, hvad der kan være fornuften i den regel. Det, der er kernen i det, set fra statens side, er, at staten selvfølgelig kan være så inderlig ligeglad med, om Pedersen, Nielsen, Jensen eller Andersen er aktionæren. Det, der er begrundelsen for underskudsoverførselsreglen, når vi ser det fra statens side, er, at når der rent faktisk opstår et overskud, så deltager staten i overskuddet med sit lispund kød i form af de beskatningsprocenter, vi har. Når der derefter er underskud, er det ganske åbenbart, at så skal

staten være indstillet på først at gribe ind over for det pågældende foretagende, når det har indtjent tilstrækkeligt store midler, det være sig med den ene eller den anden som baggrundsaktionær. Det er i den forbindelse så inderlig ligeegyldigt. Men selvfølgelig vil venstresocialisternes forslag i den henseende være med til at afkorte arbejdsløsheden, da man skal have ansat en skrækkelig bunke flere mennesker til at føre kontrol med, hvordan tingene nu har udviklet sig. Det er i og for sig det eneste, man måske kunne sige som et lidt forskønnende led i den detalje.

Men som sagt, det kan ikke være detaljernes dag, dels fordi det er en førstebehandling, dels fordi forslagene har en så vidtrækkende virkning i retning af at ville underminere det danske samfund, det produktionsliv, som vi lever af. Mennesket lever ikke af børnehavepædagoger og socialmedhjælpere alene, der skal nu engang også nogle til at producere, der skal også arbejdspladser til, og det her er et attentat mod arbejdspladserne.

Anders Andersen (V):

Man har i debatten ligesom delt forslagene op i to afdelinger, de tre sammen og det om fonds til en særskilt behandling. Det ved jeg såmænd ikke om der er nogen grund til.

Jeg vil gerne indledningsvis sige, at når det drejer sig om at hindre skatteundragelser, er der ingen tvivl om, at vi fra venstres side vil være med. Jeg tror, vi har stemt for de love, som skulle øge kontrollen og være medvirkende til, at skatteundragelserne blev færrest mulige.

Men når man ser på disse forslag, bliver man lidt forstømt ved tanken om, hvad deres gennemførelse ville medføre. Den ville medføre en væsentlig formindskelse af kapitalmulighederne inden for erhvervslivet, altså stik imod det, der i øjeblikket er behov for. De argumenter, der føres frem, er jo ret få, i hvert fald for nogle af forslagene. Ministeren opfordres til at udarbejde forslag, men de argumenter, der føres frem, er ret ensidige, og de er heller ikke i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Hr. Glistrup har været inde på spørgsmålet om aktierne, og jeg kan i og for sig stort set tilslutte mig de betragtninger, han kom med på det område. Spørgsmålet om ensartede regnskabsår har vi drøftet i lange tider.

[Anders Andersen]

Der er en række praktiske ting, der forhindrer, at man har ensartede regnskabsår. Der er forskellige forhold inden for forskellige områder af vores samfund, som gør det berettiget, at man har afslutning af regnskabsår på forskellige tidspunkter. Der er hensynet til hele revisionen. Hvordan skulle man overhovedet overkomme at få revideret samtlige regnskaber her i landet, hvis afslutningstidspunktet for alle skulle være det samme? Der er en række praktiske ting, der skal tages hensyn til.

Men i forbindelse med aktieselskaber, holdingselskaber, datterselskaber osv. er det netop, at man forlanger, at regnskabsafslutningen skal være sammenfaldende, så man derved undgår disse muligheder for at flytte fra det ene selskab til det andet. Jeg ved ikke, om det er det, hr. Wilhjelm og hr. Waldorff har tænkt på. Det, man drager frem, er i og for sig først og fremmest forholdene ved starten af et aktieselskab, og der kan gå urimelig lang tid, før det bliver beskattet, skal vi sige af det første halve år, hvis man vælger de udgangspunkter og tidspunkter, som ligger i forslaget her.

Men det er også en tilsnigelse, for der er jo i forvejen visse terminer i vor lovgivning om aktieselskabsbeskatning. Der kan højst blive tale om et halvt års udsættelse, og ingen ved, om det halve år i sig selv ville have betinget overskud. Det kunne jo lige så godt være, når det var starten af et aktieselskab, at det ville indebære et underskud, altså det modsatte af det, man går ud fra som givet ved de tanker, man rejser i forbindelse med dette forslag.

Må jeg sige om spørgsmålet om renteudgifter, at hvis jeg hørte rigtigt, så forstod jeg, at hr. Camre og måske også ministeren var positiv over for, at disse ting skulle være sammenfaldende; ja men hvad er det så, man vil til at indføre i vores nuværende system? At man eventuelt skal tage udgifter til udgift, før de foreligger, at man eventuelt skal tage indtægter til indtægt, før de foreligger? Gælder det så kun renteudgifter? Kunne det føres videre til mange andre ting? Tror man, at det letter kontrollen? Tror man, at det gør vort system enklere? Tror man i det hele taget, at man derved opnår noget positivt? Jeg stiller det bare op, fordi det er så enkelt at gå op at sige, at det er vi egentlig tilhængere af, uden ligesom at gøre sig nogle

overvejelser over, hvad det er, der ligger bagved.

Det er også bemærkelsesværdigt, at disse forslag eller tilsvarende forslag jo allerede blev fremsat første gang i folketingssamlingen 1970-71. Det skulle dog være mærkeligt, om man ikke i denne årrække har overvejet situationen, dels hos skiftende finansministre – og nu er det altså skatte- og afgiftsministeren – dels i folketingets skatte- og afgiftsudvalg. Men sandheden er jo den ganske enkle, at hvis man griber ind på disse områder, kan man nemt lave regler og vilkår, som gør det uhyre vanskeligt for erhvervslivet at arbejde og disponere. Selv om man havde den bedste vilje til at være imødekommende på disse områder, så er der altså i allerhøjeste grad grund til at pege på nogle af de ting, som jeg her har ført frem.

Jeg har lagt mærke til, at ministeren tidligere, og også her i dag, har givet udtryk for sin interesse for at undersøge pensionsdannelsen, oprettelse af private pensionsfunds. Det er muligt, at der er noget, der skal ses på, det tør jeg ikke sige, men jeg advarer imod den tankegang, at man bevæger sig ud i at ville forhindre mulighederne for, at virksomheder eller ejere af virksomheder kan danne private fonds, der sikrer kapitalen for fremtiden for disse virksomheder, hvor disse fondsdannelser måske nok unddrages en beskatning, men i mange tilfælde bruges til investeringer i produktudvikling, til investering i udvikling af virksomheden i det hele taget. Hvis det er den vej, man vil, kan man nemt komme til at skade udviklingen af nye produkter, komme til skade beskæftigelsesvilkårene og komme til at skade investeringslysten inden for erhvervslivet.

Vi må nu vente og se, hvad udvalget når frem til, men jeg vil gerne på forhånd have sagt, at man skal passe på, at man ikke i alle tilfælde falder for en billig agitation om at skære ned over for den store offentlighed. Den har ikke mulighed for at vurdere disse tings rækkevidde, det positive, der ligger i det, men hæfter sig måske ofte ved lette argumentationer, hvor man ligesom finder ud af, at her er der skabt en sikring, der virker urimelig i forhold til de personer. Man glemmer ofte, at de jo i virkeligheden har givet afkald på at kunne disponere over fondskapitalen og dermed på forhånd ligesom har

[Anders Andersen]

været med til at skabe noget, der også har varig værdi.

Vi afventer altså udvalgsarbejdet om disse forslag, og så bliver der måske til den tid anledning til en drøftelse. Af de bemærkninger, jeg her har fremsat, fremgår det vel nok, at jeg er skeptisk indstillet over for de fremsatte forslag og de tendenser, der ligger i dem.

Hagen Hagensen (KF):

Det turde vel være en overflødig ting at sige, at det konservative folkeparti ikke på nogen måde vil medvirke til, at der finder skatteunddragelser sted. Hele den gerning, vi har haft i de senere år – for resten hele tiden igennem – har vist, at vi ikke på nogen måde ønsker at være med til, at der kan finde skatteunddragelser sted. Jeg skal så føje til, at deraf følger ikke, at vi kan gå ind for de af VS fremsatte forslag til folketingsbeslutning. Jeg mener i øvrigt, at de berørte forhold er revet ud af en sammenhæng, således at det ikke har nogen umiddelbar mening at tage dem op på den måde, det er gjort her.

Må jeg om det første af forslagene, nr. B 81, sige, at forslagsstillerne behændigt citerer daværende finansminister Poul Møller i bemærkningerne til forslaget. Det er for øvrigt et talent, der er særegent for forslagsstillerne. Det fremgår også af bemærkningerne til andre af forslagene, at man kan klippe nøjagtig dér, hvor man vil. Man får nemlig noget helt andet ud af at læse, hvad Poul Møller sagde her i tinget i 1971, og jeg beder de medlemmer, der måtte ønske at stifte bekendtskab med det, om at læse hele debatten i Folketingstidende 1970-71, sp. 4576 ff. Det giver noget helt andet end det, forslagsstillerne synes at have fået ud af udtalelserne fra den daværende finansminister, der nemlig heller ikke dengang kunne gå ind for forslag fremsat af VS. I øvrigt bør man også gøre sig den ulejlighed at læse, hvad ordførerne sagde, ikke mindst hvad hr. Ib Thyregod sagde dengang.

Allerede i overskriften til det forslag, jeg omtaler her, fremkommer ordet »transaktioner«. Det har nu engang i dansk sprogbrug en særlig klang, der ikke er af det særlig gode. Der er ingen grund til at karakterisere forhold omkring og mellem juridiske personer og visse fysiske personer som værende

transaktioner, når og så længe det holdes inden for den lovgivnings grænser, som vi har. Derfor vil jeg i øvrigt sige, at nu er der netop åbnet adgang til, at man over en 5-årig periode kan fratække de underskud, der kan have været. Der er aldeles ingen grund til at afskaffe det på ny, og der er ej heller grund til at lave en særlig klasse af medborgere, der ikke må have lov til at fratække tab.

Om det næste forslag, nr. B 82, der drejer sig om forskydning mellem renteindtægter og renteudgifter, vil jeg blot sige, at en periodeafgrænsning vil medføre større uoverskuelighed og besvær i det skatteligningsarbejde, som vi alle ønsker skal gøres så godt som muligt. Jeg kunne i øvrigt spørge, hvorfor det kun skal være renter. Hvad med leje og meget andet, der også betales på skæve dage en gang imellem, skal de også ind under en klar periodeafgrænsning? Så siger jeg tak og god morgen til dem, der skal udføre det praktiske kontrolarbejde; det vil stort set gå i stå. Det, der kommer ud deraf, vil ikke stå i forhold til, hvad man sætter ind.

Dernæst blot et par bemærkninger om forslag nr. B 83, om adgangen til at anvende forskudt regnskabsår. Det kan for mig at se være af afgørende betydning for nye selskaber, at der er adgang til at have en længere periode, en indkøringsperiode. Det er jo ikke sikkert, at der netop viser sig et overskud den første dag eller den første korte periode. Jeg kan ikke se det på anden måde, end at det er velovervejeth i den selskabskattelovgivning, vi har, der jo snart er mange år gammel, at man har adgang til at have en forlænget første regnskabsperiode. Jeg tror, det betyder meget for de selskaber, der starter. Når det føjes til, at der er visse engangskomster, som man kan udføre ved brug af selskaber, så vil jeg dertil sige, at det gælder jo også andre, der kan have engangskomster. Det kan vel give anledning til overvejelser, hvordan man kan få fat i disse, men det har blot ikke noget at gøre med det, som man ønsker ændret her.

Det var sådan set de tre forslag, som både ministeren og enkelte ordførere har taget for sig, og derefter nogle bemærkninger om det, der er kaldt for »den døde hånd« – meget smagfuldt i øvrigt, men lad det ligge.

Hvad er det, der er tale om? Der er tale om, at man stifter en fond og stifteren eller stifterne afgiver ejendomsret og dermed rå-

[Hagen Hagensen]

dighed over det, der indskydes i fonden. Det, der kommer ud deraf til dem, der modtager ydelser fra fonden, kommer til beskattning. Der er ikke tale om, som hr. Camre vist ved en fejltagelse kom til at sige, at fonds kan drive erhvervsvirksomhed uden at blive beskattet. En fond, der driver erhvervsvirksomhed, bliver jo netop beskattet af dette virke. Fonds betyder, at der er tilstedeværelse af værdier, at der kan finde en opsparring sted til gavn for den kapitaldannelse, der er behov for. Det er simpelt hen gennem fonds muligt at skabe og fastholde arbejde til levende hænder, og det er måske mere væsentligt end det, der er talt om som »den døde hånd«.

De bemærkninger, der er til forslag nr. B 84, er holdt i en hadsk tone, især over for den stand, jeg i min civile gerning hører til, endda med angreb på navngivne personer på et urigtigt grundlag. Hr. Wilhjelm har senere udvidet det, jeg vil kalde hans sigtelser, til at omfatte hele den stand, jeg tilhører. Det er ikke blot ikke ordentligt, det er efter min mening noget, der ligger helt ved siden af, hvad man kan gøre, når det, der sker, ene og alene er, at der udføres arbejde overensstemmende med gældende ret og gældende regelsæt. Om disse så skal laves om – jeg mener det i øvrigt ikke – er en anden sag, men det er i hvert fald urimeligt, og jeg finder det, på den måde, det er gjort, uanstændigt at trække enkelte personer frem og klandre en hel stand for det, de blot gør overensstemmende med gældende ret.

I resumeet, der slutter de lange bemærkninger, siges det, at hovedmotivet til oprettelse af fonds er omgæelse af skatte- og afgiftsbestemmelser. Jeg skal ikke komme ind derpå, det er så usandt som noget, og det forfærdende ved det er, at det ved hr. Wilhjelm, der skriver det.

Bollmann (CD):

Efter forslagsstillernes udtalelser er det nødvendigt med en total ændring af væsentlige dele af vort skattesystem, ikke mindst for så vidt angår aktieselskabsbeskatningen, for at modvirke unddragelser af den karakter og det omfang, som man har set i en større skattesag herhjemme.

På CDs vegne kan jeg sige, at vi naturligvis ser meget positivt på alle de bestræbelser,

der vil modvirke skatteunddragelser, og så længe reglerne er udformet på en måde, der opfordrer til snyderi, er det klart, at man må prøve at forbedre disse regler. Men nu er det vel sådan, at alle de regler, der her angribes, er indført med henblik på såkaldt normale tilfælde, og at de kun i et minimum af tilfælde misbruges på en måde, der kan motivere til en så omfattende ændring, som man her lægger op til. Eller sagt på en anden måde: uanset hvordan bestemmelser udformes og praktiseres, må man vel desværre regne med, at de kan omgås.

CD finder, at de foreliggende forslag vil gribe ind over for erhvervslivets dispositionsret på en helt urimelig måde, i hvert fald i de 99,99 pct. af tilfældene, hvor der arbejdes og disponeres på fornuftig og forsvarlig vis. Vi er også klart af den opfattelse, at der allerede med den nugældende lovgivning er taget højde for de fleste af de ting, som VS her stiller forslag om, f. eks. problemet i forslag nr. B 81, hvor skattevæsenet jo i givet fald kan gå ind og vurdere og kritisere en fastsat aktiekurs.

Om beslutningsforslag nr. B 82 og 83 skal jeg blot sige, at de hovedsagelig dækker forhold vedrørende udsættelse af skattebetalingen, men at der også normalt er et rimeligt behov herfor. For så vidt angår spørgsmålet om forholdet mellem renteindtægter og renteutgifter er det vel ikke rimeligt ad lovgivningens vej at fastlægge frister for indbetaling af forskellige ydelser.

Med hensyn til forslag nr. B 84 skal jeg blot sige, at man her tilsynladende ligger under for den hetz mod fonds, som jo også TV har været engageret i. Der er efter vor opfattelse i hovedsagen tale om et rent agitatorisk forslag, som i øvrigt også på forhånd har været genstand for en meget hed offentlig debat, herunder ikke mindst med deltagelse af en af forslagsstillerne. Vi har jo også som ordførere fået tilsendt diverse materiale om begrebet citatfusk.

Til slut skal jeg bemærke, at der her i tinget jo har været en del debat om, hvilket sprog og hvilke udtryk det er rimeligt at anvende. Jeg må sige, at bemærkningerne og i øvrigt også titlerne til et par af forslagene må sætte nogle ret kraftige spørgsmålstejn. Hvad er f. eks. definitionen på »skattecirкус«? Vi oplever gang på gang at se betækningsbidrag fra f. eks. fremskridtspartiet, hvor spro-

[Bollmann]

get kritiseres meget voldsomt. Så må det også være rimeligt at gøre bemærkninger, når sådanne udtryk fremkommer fra anden side.

Ole Olsen (SF):

VS bemærker noget selvretfærdigt i den skriftlige fremsættelse, at VS er det eneste parti, der interesserer sig for det, der her kaldes skattecirkus, altså for skatteunddragelser. Jeg synes nok til en vis grad, at debatten i dag har dementeret, hvad der her er skrevet.

Nu er det sådan her i landet, at de huller, der findes i lovgivningen, kan lukkes på to måder, dels ved retspraksis og dels ved lovgivning. Havde man i 1970-71 gennemført en skærpelse af skattelovene, havde det været yderst rimeligt. Nu er det sådan, at der verserer en sag mod et medlem af folketinget, som omhandler disse forhold. Der foreligger en byretsdom, og jeg håber, at der inden alt for lang tid foreligger en landsretsdom. Vi vil så få at se, hvilke huller der faktisk bliver lukket ved retspraksis. SFs vurdering er, at der også derefter vil være behov for ændring af lovgivningen. Vi tror ikke på, at retspraksis alene vil være i stand til at lukke disse huller. Da sagen nu forhåbentlig snart bliver færdig, finder vi, at det er for tidligt at lovgive, selv om det havde været godt at gøre det i 1970-71.

Disse bemærkninger handler om beslutningsforslag nr. B 81, 82 og 83.

Om beslutningsforslag nr. B 84 skal jeg sige, at vi i og for sig ikke er bange for at gå et lille stykke videre, end VS gør, og faktisk inddrage fonds i almindelighed under beskatning. Det er rigtigt, at der derved vil gå nogle midler fra velgørenhed, fra kunst, fra videnskab, men det vil give et større provenu. Jeg ser intet til hinder for, at det offentlige går ind og støtter de formål, som man derved fjerner muligheden for fondene for at støtte. Det er sådan, at selv fonds, der helt overvejende er stiftet med henblik på velgørenhed, også i højeste grad driver forretningsmæssig virksomhed. Jeg kan her erindre om Carlsbergfondets rolle i forbindelse med fusionen mellem Carlsberg og Tuborg, hvor Carlsbergfondet i højeste grad var yderst aktivt rent forretningsmæssigt og faktisk sørgede for at skaffe sig herredømmet over De Forenede Bryggerier.

Vi mener, at man, som fondssituationen har udviklet sig, lettere bringer fondene ind under den almindelige beskatning. Det vil altså først og fremmest sige selskabsbeskatningen, som jo ikke er så forfærdelig høj her i landet. Vi mener, at det er det mest effektive, man kan gøre, og det vil vi nok foreslå, når udvalget engang har sluttet sit arbejde.

Kaj Hansen (DKP):

De tre beslutningsforslag nr. B 81, 82 og 83, der er fremsat, tager så at sige udgangspunkt i den byretsdom, der fastslog, at hr. Glistrup havde gjort sig skyldig i skatteunddragelse. Det gør de vel ud fra, at vel blev hr. Glistrups skattecirkus dømt for en række forhold, men der var også forhold, han ikke blev dømt for. Jeg vil gerne som kommunisternes opfattelse sige, at en række af de forhold, som hr. Glistrup ikke blev dømt for, finder vi ikke mere frugtbringende eller samfundsgavnligt end de forhold, han blev dømt for. Vi har, siden vi genindtrådte i dette folketing i 1973, meget energisk prøvet på at bekæmpe skatteunddragelser. Der er et stykke vej endnu, det er der ingen grund til at skjule, og derfor bør disse forslag selvfølgelig også indgå i den rigtige sammenhæng.

Jeg synes, hr. Glistrup gjorde sig skyldig i at fremføre en mærkelig problemstilling, idet han sagde, at der her var tale om at skade produktionen. Det var nærmest en katastrofeteori, der blev udviklet på baggrund af disse tre forslag. Jeg ved egentlig ikke, hvor meget samfundsmæssig produktion der lå bag ved hr. Glistrups skattecirkus. Jeg har en vis fornemmelse af, at der bag det helt overvejende antal af de aktieselskaber, der var tale om her, ikke var anden produktion end at flytte rundt på regnskaberne. At det skulle være særlig samfundsgavnligt, kan kommunisterne i hvert fald ikke indse.

Hvad angår forslag nr. B 82 om at prøve på inden for samme indkomstår at få samtidighed i renteudgifter og renteindtægter, vil jeg gerne sige, at det må være rigtigt at søge noget sådant opnået.

Med hensyn til forslag nr. B 83 om forskudt regnskabsår er der ingen tvivl om, at der her er store muligheder for manipulationer. I det forslag til folketingsbeslutning, nr. B 88, om en omlægning af hele vores skatte-lovgivning, som kommunisterne fremsatte i

[Kaj Hansen]

sidste uge, er vi opmærksomme på en række af disse forhold, idet vi i pkt. 11, stk. c, siger, at der indføres samtidighedsskat i stedet for efterfølgende skat, at regnskabsåret ikke må overstige 12 måneder, og at selvangivelsen skal indsendes senest 4 måneder efter regnskabsårets udløb. Det tangerer jo meget godt det, der står i bemærkningerne til VS' forslag nr. B 83 om, at det første regnskabsår, som det er nu, kan forlænges op til 18 måneder.

Forslag nr. B 81, som jeg sprang over i første omgang, drejer sig om, at mulighederne for at trække underskud fra i de følgende 5 års overskud skal afskaffes for aktieselskaber. Vi finder det også rimeligt, at noget sådant sker.

Med hensyn til det sidste forslag, nr. B 84 om private fonds, har kommunisterne stillet et spørgsmål herom i folketinget, som vi fik svar på den 15. marts. Det var et positivt svar, og det er vel også blevet bekræftet i dag, at vi kan vente et initiativ fra regeringen på dette område. Det må siges, at efter den opfordring til regeringen, som er kommet her fra VS' side, har man også fået bekræftet her i dag, at et sådant forslag må komme, og så må vi se, hvad det indeholder. Vi er meget enige i det, der blev sagt af SFs ordfører. Vi mener, at fonds simpelt hen skal beskattes på lige fod med aktieselskaber, hvad vi også har gjort opmærksom på i det forslag til en skattereform, som vi har fremsat.

Nu har vi fået disse forslag, og jeg har nævnt, at kommunisterne har fremsat et ganske indgående forslag til en skattereform. Alle venter jo på, også folketinget, at regeringen får samlet sig sammen til også at komme med et forslag til en skattereform, og det er klart, at alle disse ting må indgå i den behandling, som så skal gennemføres. Vi må ikke for folketingets skyld, men for befolkningens skyld og særligt af hensyn til den del af befolkningen, der har måttet bære en helt uforholdsmæssig stor skattebyrde i forhold til deres indtægt, bestræbe os på at ændre denne lovgivning på en sådan måde, at vi får i hvert fald en noget mere retfærdig beskatning end den, vi kender i dag.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Om beslutningsforslag nr. B 81, der handler om aktieselskaber, kan jeg kun sige, at det forekommer mig at være en noget farisæ-
552 Ft

isk bemærkning, venstresocialisterne lader bemærkningerne til forslaget ende med. Man siger, at venstresocialisterne i 1971 fremsatte forslaget og der blev udtalt megen sympati fra alle ordføreres side over for det, men da VS et halvt år senere røg ud af folketinget, var der ingen, der fulgte denne sag op.

Vel, det er da rigtigt, for sagen var jo den, at vi alle blev stærkt optaget af den side af vor skattelovgivning, som hr. Glistrup med så stor ihærdighed udnyttede – efter dommen at dømme altså på helt uberettiget måde. Den blev vi alle sammen stærkt optaget af, og derfor koncentrerede vi vore kræfter om det. Men det er ikke rigtigt, når VS lader skinne igennem, at den eneste, der ville tage sådan noget op, var VS, for hvis det var rigtigt, så kunne VS jo have fremsat det øjeblikkeligt, da de kom ind igen. Det gjorde de bare ikke, og det er jo tre år siden nu.

Om selve forslagene kan jeg sige, at den hensigt, der ligger bag ved dem, er at komme skattefiduser til livs, altså unddragelse af skattebetaling, hvor det aldrig har været lovens mening, at man skulle have en sådan adgang. Den har jeg sympati for, og jeg kan her nøjes med at citere, hvad daværende finansminister Poul Møller i sin tid sagde – Folketingstidende 1970–71, sp. 4577:

»Der skal således ikke herske tvivl om, at jeg har den allerstørste sympati for de hensigter, der ligger bag det foreliggende forslag til folketingsbeslutning; det har jeg i øvrigt givet udtryk for ved flere lejligheder i den sidste tid.

Venstresocialisternes forslag lider imidlertid, som jeg skal søge at påvise, af betydelige mangler, således at jeg ikke kan gå ind for forslaget.«

Det er også min stilling i dag, men jeg håber på, at det, som finansminister Poul Møller samtidig lovede, at nu skulle man undersøge og komme med en samlet redegørelse for, hvad der er mulighed for af skattefiduser på dette område, og hvordan man kan stoppe dem, sker nu.

Af de mangler, der er ved forslaget, og hvor jeg ikke kan være med, kan jeg da med det samme nævne forslaget om at afskaffe den mulighed, som selskaber har for at udligne tab og fortjeneste over flere år. Den mulighed må klart eksistere. Hvis man mener, at den ikke skal eksistere, så har man efter min opfattelse ingen forståelse for et erhvervsliv.

[Bernhard Baunsgaard]

Om forslag til folketingsbeslutning nr. B 84 om private fonds vil jeg gerne sige, at vi er principielt tilhængere af, at der kan oprettes fonds. Men jeg er enig med de medlemmer, der fremsætter dette forslag til folketingsbeslutning – hvad skatteministeren i øvrigt også var og flere andre har været – i, at det er på tide, at vi får en oversigt over hele området. Jeg er også enig i, at der må fastsættes nogle minimumskrav til godkendelse af private fonds. Jeg håber, at der også på dette punkt fremkommer en oversigt og nogle forslag til forbedring af hele området.

Så vil jeg også bede om, at forslagsstillerne, da de jo nu fremsætter forslagene så sent i folketingsåret, at det er meget begrænset, hvad der kan nås i skatte- og afgiftsudvalget i denne samling, genfremsætter deres forslag i næste samling, for det er sandsynligt, at vi ikke når at blive færdige.

Arne Bjerregaard (KrF):

Som så mange andre skal jeg ikke tage stilling til, om hr. Glistrup har brugt eller misbrugt skattelovgivningen. Der er jo ikke på dette område afsagt endelig dom, og så længe sagen behandles, mener jeg, at vi bør afholde os fra at dømme i dette. Dermed må man sådan set være enig med VS i, at så må vi gå ud fra, at lovene er brugt og ikke misbrugt. Det er jo sådan set det, VS går ud fra, og at det er muligt at bruge lovene på den måde.

Dog vil jeg mene, at der trods alt fra VS' side kan være en vis billig agitation i det, de fremlægger, idet jeg ikke i andre sammenhænge har den opfattelse, at VS just ønsker nogen retfærdighed i det dødsmerkede kapitalistiske samfund og har nogen forhåbning om, at det overhovedet kan rettes op. At det skulle være en målsætning for VS at skabe retfærdighed i vort nuværende samfund, kan jeg næppe tiltro dem, men der kan selvfølgelig ved den bremse, man får lagt på det privatkapitalistiske samfund, være en mulighed for at ændre samfundet, og det er nok den inderste målsætning.

Vi ønsker ikke fra vor side denne revolutionære udvikling. Vi erkender, at der er svagheder i vort samfund. Vi erkender, at visse udnytter vore skattelove imod lovenes hensigt, og i al fald imod den ånd, som er nedfældet i disse love fra lovgivernes side. Det

er da også klart, at når flere eventuelt misbruger lovene eller bruger dem mod deres hensigt, så vil der være en vis baggrund for, at lovgivningsmagten på visse områder må indskrænke erhvervsvirksomhedernes frihed til at udfolde sig. Og det er da givet, at jo mere vi må indskrænke erhvervslivets udfoldelsesmuligheder på det økonomiske område, jo mere indskrænker vi da selvfølgelig erhvervslivets ekspansionsmuligheder. Samtidig er vi med til at indskrænke mulighederne for den fulde beskæftigelse, som også VS trods samfundets skævheder går ind for at vi skal have.

Ud fra dette må vores kommentarer til de fremsatte forslag være, at vi gerne ønsker, også sammen med VS, at kigge på de problemer, der er. Vi ønsker også at få kulegravet hele området. Vi ønsker at få fremdraget de eksempler, man har, på, at misbrug har været til stede. Vi ønsker at få hele forholdet analyseret, så man ikke bare med enkeltstående tilfælde og eventuelle postulater kan sige, at nu misbruges det over hele området, eller at alle misbruger det. Hvor mange har i grunden misbrugt det? Det er noget, vi i al fald må forlange at få at vide under vort arbejde med dette. Er det almindeligt, at lovgivningen bliver misbrugt på dette område, eller er det kun specifikke tilfælde, der er tale om?

Vi er jo nødt til at tage i betragtning, at skal vi lukke fuldstændig af for misbrug, ja, så bliver det så restriktiv en lovgivning, at vi vil hæmme erhvervslivet i et privatkapitalistisk samfund i al fald ganske alvorligt. Det er de forhold, vi må veje op imod hinanden. Hvor vidt kan vi gå med hensyn til restriktioner uden at hæmme erhvervslivet for meget i et privatkapitalistisk samfund?

Her er jeg nødt til at sige, at vi går ind for et privatkapitalistisk samfund, men vi går også ind for fuldstændig retfærdighed på det skattemæssige område. Vi må gå så langt, som det er muligt, for at skabe retfærdighed og hindre misbrug, men desværre er vi også nødt til at sige, at i et privatkapitalistisk samfund må der være en vis bevægelsesmulighed. Hvis menneskenes børn bare var så gode, som de skulle være, så var man selvfølgelig fri for alle disse restriktioner. Som sagt vil vi gå vidt for at skabe retfærdighed på området, men vi vil ikke stække erhvervslivet i Danmark i en sådan grad, at vi skaber forø-

[Arne Bjerregaard]

get arbejdsløshed. Det er ikke det, der er brug for i tiden.

VS skal ikke have utak for det, de fremsætter. Vi kan diskutere, om sprogbrugen kunne have været en anden, men jeg mener, det er vores pligt som lovgivere at kigge på det, der muligvis er misbrugt i vores lovgivning, og så må vi rette det, så vidt det er os muligt at rette de skævheder, der er. Det kan altså ikke hjælpe, at vi prøver at gå udenom og sige: ja men det er altså en fordel for vort erhvervsliv, at det er så frit som muligt – det erkender vi at det er – for så tilgodeser man ikke den anden side, nemlig at skabe rimelig reffærdighed imellem menneskene i dette samfund. Det må vi primært sigte på, og det vil vi være med til.

Ib Christensen (DR):

Retsforbundets folketingsgruppe er meget positiv over for de intentioner, der ligger bag ved de forslag fra venstresocialisterne, som vi her skal behandle. Det er også korrekt, at de virkelig ansvarlige for, at der findes de skatteunddragelsesmuligheder, der er i vort samfund, er dem, der har ansvaret for indkomstskattelovgivningen, altså dette ting.

Der er vel to problemer i det. Det ene problem er, at man gennem indkomstskattelovgivningen har prøvet at drive erhvervspolitik. Man har villet indrette en såkaldt erhvervsvenlig skattelovgivning, og det er det, der har bidraget til undragelsesmulighederne. Det andet problem er, at erhvervsvirksomhederne har særlige forhold, der gør, at hvis man ikke tog hensyn til disse særlige forhold, så ville de blive mindre begunstiget eller stillet forholdsmæssigt ringere end andre former for indkomsterhverv.

Det er disse to hensyn, der er, og derfor vil vi gerne medvirke til, at man renser ud, hvad der har karakter af erhvervsstøtte og undragelsesmuligheder, ved nogle klare lovbestemmelser. Man kan ikke stille sig tilfreds med, at det er domstolene, der skal fungere som en slags overordnet lovgivningsinstans her i samfundet. Derfor er det, synes jeg, udmærket, at man prøver at skabe en debat om mulige lovændringer ved at fremkomme med disse forslag. Vi kan heller ikke være tilfreds med et skattevæsen, der er belastet af en indviklet indkomstskattelovgivning, således at

det ikke kan gå i krig med de større skatteunddragelser.

Som sagt er der forbundet praktiske problemer med ændringer af den karakter, som er foreslået i beslutningsforslagene nr. B 81, B 82 og B 83. Derfor kan vi nu kun sige, at vi er positive over for selve intentionen, nemlig at eliminere nogle skatteundragelsesmuligheder, men at vi kan forudse nogle praktiske problemer. Derfor vil vi for så vidt angår disse tre forslag lægge vægt på, hvad der kommer ud af udvalgsarbejdet, herunder også regeringens vilje til at gøre noget ved sagen.

Forslag nr. B 84 kan jeg tiltræde umiddelbart på retsforbundets folketingsgruppes vegne. Vi rejste allerede i efteråret spørgsmålet om disse fonds og de undragelsesmuligheder, der dér ligger, og vi er altså glade for, at VS nu har taget initiativet til gennem dette beslutningsforslag at få dette taget op. Dér har jeg altså ikke samme forbehold som vedrørende de tre øvrige forslag.

Waldorff (VS):

Hr. Wilhjelm, som er ordfører vedrørende vores forslag, medens jeg er partiordfører, vil gå ind i en besvarelse af de forskellige indlæg, der har været. Det, jeg vil gøre, er at fremkomme med nogle generelle bemærkninger om den sammenhæng, som vi har fremsat disse forslag i.

Vi har lagt vægt på at få disse forslag behandlet i umiddelbar forlængelse af Glistrupdommen, af resultatet af den lange retssag, der har været imod hr. Glistrup. Derfor skal jeg meget kort trække det principielle indhold op i denne dom. Det bliver meget kort, men det er nok vigtigt, fordi der øjensynlig er forskellige udlægninger af, hvad dommen indebærer.

Hr. Glistrup har åbenbart begået ulovligheder og fejl såsom givet forkerte oplysninger til skattemyndighederne, begået skattesnyd m. m. Folk, som vistnok kender noget til det, siger, at en af hr. Glistrups fejl har været hans indædte modvilje mod papirnyseriet med det resultat, at der mangler dokumentation for en række af de transaktioner, der er foretaget . . .

Anden næstformand (Erlendsson):

[Anden næstformand]

Jeg må straks sige, at jeg finder det upassende at omtale en person, hvis retssag ikke er endeligt afsluttet, på den måde, som taleren har påbegyndt her.

Waldorff (VS):

Det beklager jeg. Det var bestemt ikke hensigten at lægge mere i byretsdommen, end man kan gøre.

Det, som jeg ønsker at præcisere, er, at det vigtige er det, som byretten har udtalt om en række omstændigheder ved den særlige anvendelse, som hr. Glistrup har gjort af skatte-lovgivningen. Det var disse ting, som var ulovlige, og det er det, der er faldet dom for. Således har hovedanklagen været den, at der var tale om fiktive posterings, altså at der ikke har været tale om reelle værdier, der har ikke været reelle værdier inde i de transaktio-ner, og dette skønnes at være ulovligt. Man kan nok problematisere denne anklage, altså at der skal være reelle penge til stede i forbindelse med en transaktion, og tilsvarende stille det spørgsmål, om ikke der i virkelighe-den foregår en lang række . . .

Anden næstformand (Erlendsson):

Her må jeg afbryde taleren. Spørgsmålet om reelle penge bliver afgjort ved landsrets-dommen.

Waldorff (VS):

Det jeg ønsker at diskutere, er ikke den konkrete retssag, men . . .

Anden næstformand (Erlendsson):

Men det er jo det, som taleren hele tiden kommer ind på.

Waldorff (VS):

Det skal jeg så prøve at undgå.

Det problem i skattelovgivningen, som handler om transaktioner og om mulige fikti-ve værdier, er – nå, det er naturligvis vanske-ligt at udtrykke sig præcist, men det, som er interessant, er, hvor stor en del af skattelov-givningen der bliver berørt af et sådant pro-blem. I hvert tilfælde må vi vurdere det så-dan, at grundlaget for den praksis, som man har konstateret, findes i selve lovgivningen, som den er i dag, og at denne lovgivning fortsat vil kunne bruges til at udnytte typisk en række økonomiske transaktioner, som

man har hørt om i forbindelse med oprettel-se af kæder af aktieselskaber o. lign., hvad der i forslagene her er blevet kaldt skattecir-kus. Hvis man vil være sikker i forbindelse med sådanne transaktioner i fremtiden, så skal man undgå beskyldningen om fiktive posterings. Vores konklusion må være, at de fiduser, der findes i den nuværende skatte-lovgivning, er gode nok. Fiduserne er lovlige, fiduserne kan benyttes, men man skal sørge for, at der er penge inde i billedet. Sådan må den foreløbige dom i hvert tilfælde fortoikes. Det betyder, at den type skattecirkus, som vi snakker om her, er en accepteret form for praksis, blot man sørger for, at der er penge i det.

Det er det, der er baggrunden for vores forslag. Vi ønsker at fjerne selve det lovmæs-sige grundlag for den type skattefiduser, som vi snakker om her. Det har vi ønsket helt tilbage til 1971, hvor vi første gang fremsatte et forslag, som skulle gribe ind over for så-danne transaktioner. Det skal måske lige si-ges, at der selvfølgelig kun er tale om et en-kelt hjørne af hele skattelovgivningen. Vi har også, også så langt tilbage som i 1970-71, haft fat i forskellige afskrivningsfiduser, trus-serederier og investeringsfonds og andre ting, og dem kan vi måske vende tilbage til ved passende lejlighed.

Som det er omtalt af adskillige ordførere, blev et af de forslag, vi har med her, fremsat allerede i 1971. I betragtning af, at der var tale om et VS-forslag, må man sige, at mod-tagelsen af forslaget var helt overdådig. Man kan muligvis få indtryk af noget andet, så-dan som det nu bliver refereret af forskellige ordførere.

Jeg vil godt nævne, at det, som man må-ske kan tillade sig at kalde det yderste højre i salen, nemlig hr. Ib Thyregod, som også blev nævnt af hr. Hagen Hagensen, svang sig op til at sige, at forslaget var for vidtgående. Den daværende finansminister, Poul Møller, udtalte, som det også er nævnt, at der ikke skulle herske tvivl om hans forståelse og sympati for intentionerne. Det kalder hr. Ha-gen Hagensen, når vi citerer det, for klip i citater. Nej, det er det ikke. Vi har aldrig på-stået andet, end at både hr. Poul Møller og masser af andre har udtalt sympati for inten-tionerne. Vi har aldrig sagt, at nogle ville gå ind for forslaget, som det lå.

[Waldorff]

Finansministeren gik faktisk ved den lejlighed ind i en konkret diskussion om, hvordan man kunne gribe ind over for nogle af fiduserne, og han nævnte forskellige muligheder. Helt på linje med det var den socialdemokratiske ordfører, hr. Grünbaum, som nævnte konkrete forslag til, hvad man kunne gøre, og i øvrigt henviste til, at i andre nordiske lande var man nået betydeligt længere med hensyn til at begrænse denne type skatteunddragelser. Samtidig sagde hr. Grünbaum, og man bliver jo altså nødt til at klippe et sted, men citatet lyder: »Jeg har det indtryk, at vi her i Danmark er alt for liberale.«

Oven på den modtagelse kunne man have forventet, at der så ville ske noget. Det gjorde der ikke, der skete absolut intet, heller ikke da flertallet og regeringen skiftede i 1971 og finansministeren kom til at hedde hr. Grünbaum. Det ville selvfølgelig være udtryk for selvovervurdering, hvis vi hævdede, at VS' manglende tilstedeværelse fra 1971 til 1975 var årsagen til, at man lige så stille lagde disse ting på hylden. Men sagen er i hvert fald, at der ikke skete noget, hverken under S-SF-flertallet eller senere under andre flertal og andre regeringer; den sag var simpelt hen død.

Det eneste, der skete, var faktisk en forværring, nemlig den, at hvor man hidtil havde kunnet trække et skattemæssigt underskud fra i de følgende 2 års overskud, så kunne man nu – og det kan man den dag i dag – trække et skattemæssigt underskud fra i de næste 5 års overskud. Derfra stammer den eneste ændring, der er i det nuværende forslag, i forhold til det, vi fremsatte dengang.

Vi må selvfølgelig sige, at selv om vi havde fat i en vigtig ende af hele skattecirkusproblematikken dengang, så var det forslag ikke dækkende, hvis hele spektret af lovlige skatteunddragelsesmetoder i det specielle skattecirkus, som vi taler om her, skulle dækkes. Derfor er forslaget suppleret med to andre forslag, nemlig forslaget om at stoppe de muligheder for spekulation i skatteudsættelse, som ligger i, at man kan trække renteudgifterne fra i ét år og vente med at opføre renteindtægter til det følgende, når man kombinerer muligheden for forskudt regnskabsår med aftale om bestemte renteterminer. Dertil kommer forslaget om at stoppe de spekulationsmuligheder, som ligger i en kom-

bineret anvendelse af bestemmelsen om forskudt regnskabsår, forlængelse af det første regnskabsår op til 18 måneder og skatteansættelse første gang en 1. april efter udløbet af første regnskabsår. Denne kombinerede anvendelse giver, som det er vist i bemærkningerne til forslaget, mulighed for at skubbe en fortjeneste et godt stykke ud i fremtiden og et godt stykke længere frem, end skattevæsenet umiddelbart kan nå den.

Med disse tre forslag mener vi så nogenlunde at have dækket lovgrundlaget for omtalte skattecirkus ind. Det er klart, at man kunne gå videre. F. eks. ligger en af forudsætningerne for fiduserne i den afstand, der er imellem personbeskatningsprocenterne og aktieselskabsbeskatningsprocenten.

Det væsentlige spørgsmål i forbindelse med vores forslag er, om man her 7 år efter, hvor der altså ikke er sket en brik i mellemtiden, er interesseret i at løfte en finger for at stoppe disse spekulationsmuligheder. Hvis man vurderer ud fra behandlingen i dag, så er der, må man sige, endnu en gang udtrykt megen sympati for intentionerne. Det, som selvfølgelig så vil være det interessante, er, om denne sympati vil blive omsat i en praktisk vilje til at gennemføre nogle af disse ting. Der er i hvert fald meget, der tyder på, at man hidtil bevidst har ladet hele problemet ligge i forventning om, at dommen over hr. Glistrup ville gøre det, den faktisk har gjort, nemlig tilsyneladende dømme personen, men frikende lovgivningen, der, som jeg har sagt i indledningen, freder de folk, der bare har penge nok til at foretage sådan noget.

Den holdning, der muligvis ligger i de borgerlige ordføreres afvisning af forslagene, er, at man må frede kapitalgrupperne. Hr. Anders Andersen sagde, at forslaget markerer den modsatte tendens af, hvad man ellers arbejder med netop i disse år. Det er sandt nok, for man arbejder nemlig med det modsatte, med at udvide de forskellige lovlige skatteunddragelsesmetoder. Det er i sig selv selvfølgelig en pinlig affære, for det fører til den konstatering, at det, som skiftende regeringer og flertal i folketinget har været enige om, er ikke at ville bekæmpe selve skatteunddragelsen, heller ikke den systematiske skatteunddragelse, hvis det var folk med penge, der praktiserede den, men at ville bekæmpe lige præcis de økonomiordninger,

[Waldorff]

som vi omtaler i vores forslag, som hr. Glistrup har lavet, hvorved han kom til at gå Advokatrådets interesser for nær, og hvorved han muliggjorde, at også almindelige lønmodtagere kunne praktisere de fiduser, som ellers hidtil havde været forbeholdt virksomheder og spekulanter.

Til sidst skal jeg sige om fondsforslaget, som vi har taget med i denne buket, og som vil blive kommenteret mere udførligt af hr. Wilhelm, at det selvfølgelig ville være fuldstændig proportionsforvrængning, hvis man udelukkende interesserede sig for fidusmuligheder i forbindelse med aktieselskaber og lod hele det kæmpemæssige område, som hedder fonds, ligge. Der er tale om langt mere veludviklede fiduser; der er tale om langt større beløb. Ingen ved hvor meget, det har vi ikke kunnet få svar på. Der er ingen registreringspligt, og der er ikke pligt til offentliggørelse af regnskaber. Det er klart, at det er et lukket område for både politikere og embedsmænd, og vi må selvfølgelig sige, at vi er tilfredse, hvis forslaget har den virkning, at man faktisk tager det op.

Wilhelm (VS):

Jeg skal først takke for den modtagelse, rækkende fra velvilje til direkte tilslutning til dele af komplekset her, som vi har fået af ordførerne for socialdemokratiet, SF, DKP, det radikale venstre og Danmarks retsforbund, og udtrykke håbet om, at der er lidt mere realitet i denne velvilje, end der var i den fra 1970-71.

Inden jeg går over til at svare de forskellige ordførere, vil jeg godt lidt mere generelt kommentere forslagene, og jeg vil gerne respektere den opdeling, de fleste har lavet ved at tage de tre første forslag i én buket og tage fondsforslaget for sig.

Hvad angår de tre første forslag, som man passende kan kalde »Glistrupforslagene«, så bygger de på, at byretsdommen faktisk frikender det system, vel at mærke hvis det er skræddersyet og hvis det er folk, der har penge bag transaktionerne, der laver dem. Så er metoderne i orden. Jeg bliver nødt til at præcisere dette, fordi forskellige, og mest alvorligt skatteministeren, for mig at se har sagt noget andet.

I den kommentar, der er til dommen i Schultzudgaven, som vi alle sammen kender,

og som er skrevet af skatteeksperten, advokat Koch-Nielsen, står udtrykkelig, at »det er ikke konstateret, at der har været noget hul i lovgivningen, som ingen hidtil har været opmærksom på.« Det er fuldstændig korrekt. Alle de huller – eller hvad man nu vil kalde det – som blev afdækket under denne sag, var der gjort opmærksom på tidligere. Men der står også, og det er nok så vigtigt:

»Der er måske grund til at fremhæve, at Københavns byrets dom ikke vil udelukke, at der for fremtiden foretages dispositioner, som kan siges at tjene samme formål som de af advokat Mogens Glistrup udarbejdede økonomiordninger.«

Det er altså særlige omstændigheder ved de dispositioner – hvis man nu helst vil have det ord – der var i denne sag, som gjorde, at der skete en domfældelse, i øvrigt på et niveau både strafmæssigt og bødemæssigt, som regeringen ikke kunne skjule var noget af et chok for regeringens skattepolitik og for regeringens holdning til, hvor tæt den lovgivning var.

Det er altså baggrunden: disse metoder er stadig væk gangbare, reglerne er der og kan stadig væk udnyttes, præcis som vi har beskrevet dem i de tre forslag, og de bliver udnyttet hver eneste dag. Man skal også mærke sig, at de kommentarer, der kom fra advokat kredse straks efter dommen, var en advarsel imod, at man nu begyndte for alvor at gøre noget ved de tomme aktieselskaber, for det måtte man endelig ikke gøre, det var et nyttigt instrument.

I den sammenhæng kan jeg da godt finde det relevant at nævne, hvordan de tomme aktieselskaber blev modtaget, første gang dette begreb dukkede op for præcis 20 år siden, nemlig i forbindelse med en anden sag, som vedrørte nogle folk med tæt tilknytning til denne sal, den såkaldte Damilcosag. Det var ifølge professor Borum første gang begrebet »tomme aktieselskaber« dukkede op, og i hans klassiske artikel om tomme aktieselskaber står i konklusionen:

»Den ansvarsbevidste sagfører og revisor vil ikke medvirke til fiksfakserier med tomme aktieselskaber.«

Det er kun 20 år siden. Da var det god advokatmoral og revisormoral, at det ville man ikke have med at gøre. I dag er det simpelt hen sådan, at præcis ved den mekanisme, som Kristian Mogensen beskriver: lad

[Wilhelm]

være med at lovgive, men lad det udvikle sig, lad det gro af sig selv, er man nået dertil, at de mest velestimerede advokater straks råber gevalt dagen efter Glistrupdommen og siger: nu må I endelig ikke pille ved de tomme aktieselskaber, for de er så og så nyttige, og vi har selv nogle liggende i skuffen, og vi kan slet ikke undvære dem, og vi må stå dig væk have de muligheder.

Det er realiteten også i den dom, der er faldet, at man ikke har umuliggjort de transaktioner, vi vil ramme med beslutningsforslag nr. B 81. Man har ikke umuliggjort de transaktioner, vi vil ramme med beslutningsforslag nr. B 82, og man har ikke umuliggjort de transaktioner, vi vil ramme med nr. B 83.

Det var de tre »Glistrupforslag«.

Om fondsforslaget vil jeg sige mere generelt, før jeg går over til at besvare ordførernes indlæg og skatteministerens indlæg, at det nok har været en overraskelse for alle, der er begyndt at sætte sig ind i, hvad der egentlig var af regler og love omkring disse fonds – og jeg vil da gerne indrømme, at det også har været det for os – at det kræver ingen godkendelse eller registrering at oprette fonds. Der er ingen offentlig myndighed, der har blot et nogenlunde overblik over, hvor mange fonds der findes, hvor store former de råder over, hvordan disse er anbragt, hvilke erhvervsvirksomheder der reelt drives af fonds, og hvor stort et skatte- og afgiftsproveneru der i realiteten mistes på grund af fondsdannelser. Der er ingen regnskabspligt for disse fonds, og der er intet krav om, at de har noget velgørende formål. Det har vi redegjort udførligt for i bemærkningerne, og vi har her ført nogle vidner, som vi mener faktisk kender noget til sagen, og det er da pudsigt, at der er nogle af dem, der har følt sig brøstholdne over at blive citeret så flittigt, som vi har gjort. Men det viser sig jo rent faktisk, at de kender noget til sagen.

Der er ikke én i denne debat i dag, der har kunnet bestride eller bare har forsøgt at bestride, at sådan forholder det sig. Oprettelsen af disse fonds kræver ingen godkendelse, de er ikke registreret nogen steder, de har ingen regnskabspligt. Ingen offentlig myndighed aner, hvor mange der er, eller hvad de laver, og hvilke virksomheder her i landet der i virkeligheden ejes og drives af fonds. Sådan forholder det sig, og det er i strikte

modstrid med, hvad de fleste af partiernes skatteeksperter udtalte i dagene efter den berømte TV-udsendelse i slutningen af sidste år.

Da fik vi alle mulige udtalelser om, at nu måtte man kigge på det, for skattemyndighederne måtte jo have det fulde overblik og alle regnskaberne. Nu måtte vi se på det, for justitsministeriet havde jo alle godkendelserne. Ja men, var der en der sagde, jeg er overbevist om, at der er ingen, der træder ved siden af, og at de opfylder de alment velgørende formål, som de skal have. Men det skal de heller ikke have. Det har vi her redegjort for i nogle temmelig udførlige bemærkninger. Der er ingen, der har kunnet anfægte, at sådan forholder det sig. Der er ingen betingelser for at blive fri for indkomstskat, selskabsskat, arveafgifter, gaveafgifter osv. ved at konvertere til en såkaldt privat fond.

Så kan man diskutere med sig selv, om det har været hensigten med denne lovgivning, eller rettere mangel på lovgivning, men det er i hvert fald det, der er situationen i dag, og det er det, der har gjort, at der sker fondsdannelser i stadig større omfang.

I forbindelse med den generelle omtale af fonds vil jeg også godt nævne her, at det er nu 4 måneder siden, VS i erhvervsudvalget har rejst en stribe spørgsmål om fondene, hvilke regler der gælder osv., og jeg synes nok, debatten her i dag viser, at der kunne være behov for, at alle partierne fik lejlighed til at blive sat en lille smule ind i disse regler – gerne ved samråd med ministrene, som vi også har bedt om – så de ikke er henvist til at tro eller ikke tro på, om VS citerer eksperterne korrekt, når vi skriver bemærkninger til vores forslag. Der er gået 4 måneder, men der er ikke besvaret et eneste af disse spørgsmål.

Der er bedt om samråd med de tre implicerede ministre. Den nuværende justitsminister har meddelt, at han som daværende handelsminister for 5 år siden startede en kulegravning af det problem. Så skulle man jo tro, at man kendte lidt til det, og at man kunne besvare de mest elementære spørgsmål vedrørende fonds, men man har ikke besvaret ét til dato. Der er ikke taget noget som helst initiativ fra det pågældende udvalgs flertal og formand for at få realiseret de samråd, vi har bedt om med de tre ministre, som

[Wilhelm]

er ansvarlige for dette område. Det vil vi selvfølgelig rykke for. Nu har vi også den mulighed at få det belyst gennem spørgsmål i forbindelse med de forslag, der her er fremsat.

Jeg skal herefter kommentere nogle af indlæggene.

Skatteministeren sagde, at han tolkede byrettens dom således, at lovgivningen er i orden, men det er den administrative udbygning, der mangler. Det er noget af det samme, som statsministeren sagde i sin umiddelbare kommentar til dommen. Det var måske undskyldeligt dengang – han havde jo ikke læst de 2.000 sider, eller hvor meget det var, og heller ikke kommentaren fra de skattejuridiske kyndige. Men det er ikke længere undskyldeligt, hvis regeringen virkelig mener, at lovgivningen er i orden, når det faktisk forholder sig sådan – det fremgår af den kommentar, der er givet af Koch-Nielsen, og af selve dommens præmisser – at de transaktioner, som vi søger at ramme med disse tre forslag, stadig væk er fuldt legale, hvis man ikke laver lovgivningsgrundlaget om.

Vedrørende fondsforlaget sagde skatteministeren, at han kunne henvise til svaret til hr. Kaj Hansen for nogen tid siden, hvoraf det fremgik, at der var nedsat et udvalg, kommissoriet var klart, og på et eller andet tidspunkt ville der komme forslag fra regeringen. Jeg beklager at måtte sige, at det finder jeg ikke tilfredsstillende. Nu er det fondene, vi snakker om – det var det forslag, ministeren kommenterede med den bemærkning – og dette er en sag, som er så fordækt, så lidt oplyst i offentligheden, blandt partierne og blandt partiernes ordførere, som udtalelserne i december viste, at der er al mulig grund til, hvis man virkelig ønsker at gøre noget ved det problem, ved skatteunddragelse igennem oprettelse af private fonds, at skabe offentlighed om den sag. Der skal en grundig debat til, også mellem partierne under udvalgsarbejdet, og offentlighed, før man lige pludselig fra regeringen føler sig færdig til at komme med et eller andet forslag på grundlag af et udvalgsarbejde, vi andre ikke har adgang til. Derfor vil jeg sige til ministeren, at jeg finder det ikke helt tilfredsstillende, at han bare henviser til, at der er nedsat et udvalg, og at kommissoriet er klart, for rent faktisk har justitsministeren jo sagt, at det gjorde han allerede for 5 år siden.

Den socialdemokratiske ordfører må jeg igen takke for sympatien for disse forslag. Det var specielt de tre første forslag, han var positiv over for. På den baggrund var det lidt mærkeligt, at han kunne tilslutte sig ministerens bemærkninger, for ministerens bemærkninger netop om de tre forslag gik, så vidt jeg hørte, på, at lovgivningen var i orden, og at det kun var den administrative udbygning, der manglede, men det er muligt, der er noget, jeg ikke har hørt.

Hr. Camre konstaterede rigtigt, at forslagene ikke kun vender sig imod den specielle Glistrupudnyttelse. Det står også i bemærkningerne til dem. Der er langt mere generelle anvendelsesmuligheder for disse regler, og det er lige præcis disse mere generelle anvendelsesmuligheder, som ikke er kendt ulovlige med dommen fra byretten.

Hr. Glistrup var imod alle fire forslag, og det kan på sin vis ikke undre – og dog. For hvis hr. Glistrup vil fortsætte sin PR-virksomhed om fremskridtspartiets moralske grundlag, hvorfor det i virkeligheden blev skabt, og hævde, at hele hans optræden med sit skattekort skyldtes, at han idealistisk ville gøre befolkningen opmærksom på råddenskab i det danske skattesystem, så er det dog mærkeligt, at han ikke vil være med til at lukke nogle af de råddenskabsmuligheder, som han selv har vist kunne udnyttes til at føre en temmelig stor indkomstskat ned på nul. For det er jo det, der her er tale om. Det vil hr. Glistrup altså ikke, og det tager vi til efterretning. Det tror jeg da ikke at vi er særlig kedede af, for det gør det jo lidt tydeligere, hvem det er der har interesse i disse ting.

Påstanden om, at en vedtagelse af disse forslag ville sende titusinder ud i arbejdsløshed, og at der er tale om de sidste åndehuller, man vil lukke, synes jeg nok er både temmelig drastisk og temmelig selvmodsigende. Nu påstår hr. Glistrup som bekendt, at ondskenen skyldes alene indkomstskatteska-laen, og den skal væk, men nogle indtægter opererer fremskridtspartiet dog trods alt med, og blandt dem, de ikke hidtil har for-nægtet totalt, er selskabsskatter og forskellige andre ting; det har de aldrig ønsket skulle aldeles væk. Hvad er der så egentlig forkert i at prøve at få håndhævet disse selskabsskatter? At undgå at de bliver bragt til nul, ved at man kalder det fonde i stedet for og ud-spreder det tynde slør mellem aktieselskabet,

[Wilhjelm]

virksomheden og fonden, som professor Thøger Nielsen har talt om som den eneste betingelse for, at man kan omgå bestemmelsen om, at fonde ikke må drive erhvervsmæssig virksomhed.

Det lyder også besynderligt, at bare det at håndhæve en selskabsskat, som for nylig af selskaberne er blevet kaldt en af de laveste i verden, skulle betyde, at alle danske virksomheder på det nærmeste ville gå bankerot, som hr. Glistrup udmalede det. Men det lader jo til, at argumentationen fra disse selskaber veksler lidt, alt efter hvad det er for sager man er impliceret i. Jeg erindrer om, at da de samme selskaber i forbindelse med selskabsskatlovens § 12 var under mistanke – mere eller mindre begrundet – for at manipulere med fakturaer, når de kunne komme af sted med det som multinationale selskaber, for at undgå beskatningen i Danmark og i værste fald føre den over til andre lande, så lød svaret: ja men det er da helt skingrende vanvittigt at mistænke os for noget sådant, hvorfor skulle vi dog det, når man netop her i Danmark har en af de laveste selskabsskatteprocenter, der overhovedet findes? Det var argumentationen dengang, det er ikke 2 måneder siden, fra olieselskaberne, fra deres juridiske eksperter og fra professor Bjarke Fog på Handelshøjskolen, som har lavet undersøgelser om multinationale selskaber. Men nu får vi altså at vide, at hvis denne selskabsskat – med en af de lempeligste selskabsbeskatningsprocenter, der findes i hele verden – overhovedet skal håndhæves, ja, så er der ikke nogen arbejdspladser tilbage her i landet.

Hr. Anders Andersen sagde, at venstre vil være med til at hindre skatteunddragelser, og det sagde jo praktisk talt alle ordførere. Det er lidt vanskeligt at tage det for pålydende, hvis man uden noget som helst tilsagn om at være med til at begrænse f. eks. fondsfiduserne stille og roligt vil afvise det forslag, vi har fremsat, uden at man med et eneste argument kan bestride den beskrivelse, vi har givet: at dette sker uden registrering, uden godkendelse, uden at der er særlige formål, som er almennyttige eller noget i den retning, uden at man aflægger regnskaber, og uden at nogen har en fortegnelse el. lign. over disse fonde. Hvis ikke det er en fuldstændig åben mulighed for skatteunddragelse – og det er vel egentlig det ministerierne har

erkendt, når de har følt afgrunden åbne sig i den grad, at de ikke er i stand til på fire måneder at besvare de mest elementære spørgsmål – så ved jeg ikke, hvad det er. Derfor giver vi ikke meget for venstres og konservatives og kristeliges og CDs postulater om, at de da gerne vil være med til at begrænse skatteunddragelser.

Hr. Anders Andersen sagde, at vi mest taler om starten af aktieselskaber, at der er tale om nogle tilsnigelser, og at udsættelsen højst kan blive et halvt år. Jeg lyttede interesseret efter at få at vide, hvad det var for nogle tilsnigelser. Vi har påvist med konkrete eksempler, at man kan skaffe sig en skatteudsættelse på op til 3½ år inden for ét og samme selskab, men derudover ligger der jo i disse forskydningsregler osv. en direkte motivation til at lave kædeselskaber, hvorved man kan blive ved med at skubbe og skubbe og skubbe det foran sig. Det er lige præcis det, der har givet anledning til, at man i byretsdommen har indført nogle helt nye begreber i skatteterminologien. Lad mig bare nævne bufferselskaber, kurveselskaber, kuvøseselskaber og cirkelposteringer – begreber, som aldrig har eksisteret før. Det er lige præcis noget, der er muliggjort af, at man ikke bare kan opnå 3½ års udsættelse inden for ét selskab ved en kombination af disse regler – ikke ved den ene, hr. Anders Andersen kommenterede, men ved en kombination af disse tre regler – men også kan opnå en langt, langt længere udskydelse, ja, faktisk i det uendelige ved at lave disse cirkelposteringer, og hvad det ellers er blevet kaldt.

Hr. Anders Andersen sagde til sidst, at vi glemte, at i forbindelse med fondene havde man jo givet afkald på fondskapitalen. Jeg tror, hr. Anders Andersen skulle prøve at læse bemærkningerne eller endnu bedre: prøv at læse den fulde ordlyd af Kristian Mogensens foredrag, som jeg har rundsendt til ordførerne! Heraf vil det fremgå, at der er ingen, der giver afkald på noget som helst. Der er ikke noget som helst definitivt afkald; man er i stand til at ordne sig, sådan at man praktisk taget kan opfylde de formål, man ville, som om man ikke havde givet afkald på noget som helst.

Hr. Hagensen mente, at det var overflødigt at sige, at de konservative ikke ville medvirke til skatteunddragelser; det har jeg allerede kommenteret. Han sagde videre at det klip,

[Wilhjelm]

vi havde fra den tidligere finansminister hr. Poul Møller var klippet ud af sammenhængen. Så vil jeg gerne tage konklusionen fra den daværende skatteminister hr. Poul Møller: »Af det, jeg har sagt, vil det formentlig fremgå, at jeg ikke kan gå ind for forslaget i den skikkelse, det her har. Som allerede nævnt er jeg imidlertid indstillet på at se nærmere på alle såkaldte fidusmuligheder inden for skatteområdet; det gælder naturligvis også spørgsmål af den art, venstresocialisterne her er inde på.« (Folketingstidende 1970-71, sp. 4581).

Det er den samlede konklusion.

Om udtrykket »den døde hånd«, som hr. Hagen Hagensen fandt »smagfuldt« – formentlig i gåseøjne – vil jeg gerne sige, det er ikke vores opfindelse; det er professor Thøger Niensens opfindelse, så vidt jeg husker, det er i hvert fald en af de skattekyndige professorers opfindelse. Han siger: her bringes kapitalen under den døde hånd. Det er det klassiske udtryk for de private fonde.

Til sidst i denne omgang vil jeg gerne sige til hr. Bernhard Baunsgaard, at der er forskellige grunde til, vi ikke fremsatte forslagene allerede i januar 1975 – det ville være lidt hurtigt, lige da vi kom i folketinget igen – men at vi først har fremsat dem nu. De blev som bekendt fremsat tre dage efter byretsdømmen, og det var da ikke nogen tilfældig timing. Men vi har da ikke ladet disse ting ligge i de tre år. Vi har stillet adskillige spørgsmål, f.eks.: vil skatteministeren være så venlig at forklare, hvad der er baggrunden for, at der oprettes stimevis af tomme aktieselskaber dagen efter den 1. oktober? Vi har forfulgt denne sag løbende. Men det er korrekt, at når forslagene kommer nu, så er det foranlediget af, at vi også afventede byretsdømmen.

Glistrup (FP):

Hr. Wilhjelm fandt det ulogisk, at fremskridtspartiet vil stemme imod hans forslag, men det er simpelt hen, fordi han gør sig skyldig i en kæde af misforståelser, af hvilke han selv afslørede i hvert tilfælde tre ved det indlæg, han lige fremkom med.

For det første er det jo kun nogle aldeles overfladiske småridser, hr. Wilhjelm vil påføre selskabernes dispositionsmuligheder, og de vil først og fremmest få betydning for de

mindre selskaber, der virker på rent nationalt plan, som i forvejen har meget store besværligheder med at konkurrere med større virksomheder. Det er jo kun dem, de kapitalfattige virksomheder, hr. Wilhjelm vil forsøge at ramme med de tre første forslag, han har fremsat.

For det andet troede hr. Wilhjelm, at det onde dyr i åbenbaringen, specielt i relation til fondsforslaget, var, at vi har en aktieselskabsbeskatning på 37 pct., men det er jo ikke det, der fører til, at det er nødvendigt for danske virksomheder for at klare sig i konkurrencen internationalt at oprette disse åndehulsforanstaltninger, der hedder fonds. Havde vi ikke tilfældigvis haft en historisk udvikling – i øvrigt er udtrykket »den døde hånd« mere end 100 år gammelt – havde vi ikke haft en historisk udvikling, som havde skabt dette åndehul, så var det simpelt hen nødvendigt at udforme det. Man kan ikke opretholde et konkurrencedygtigt erhvervsliv, som i fornødent omfang kan foretage investeringer, hvis man mener, at man skal opretholde de hykleriske procenter, som vi finder i vor arveafgiftslovgivning og i vor lovgivning om særlig indkomstbeskatning, og de regler, vi har om, at såkaldte kapitaludgifter ikke kan fradrages. Alt det er det totalt umuligt at opretholde, hvis danske virksomheder fortsat skal kunne levere de fornødne arbejdspladser. Det kniber såmænd hårdt nok, som arbejdsløshedsstatistikken viser.

Det var i øvrigt også en misforståelse fra hr. Wilhjelm's side, når han ikke troede, at fremskridtspartiet havde fremsat forslag om at indkomstbeskatningen af selskaber skal bortfalde. Vi mener, at den skal bortfalde, lige så vel som andre indkomstskatter skal bortfalde. Den eneste måde, hvorpå man på en socialt ansvarsbevidst måde virkelig kan tage fat på disse problemer, er ved at fjerne indkomstbeskatningen, ikke ved, som hr. Wilhjelm vil, at gøre den mere uudholdelig for dem, som har de små muligheder her i samfundet, og derigennem favorisere de større.

Hr. Kaj Hansen var inde på betragtninger nogenlunde på samme linje og troede ikke, at der lå noget som helst produktionsskabende, livslykkefremkaldende, arbejdspladsskabende bag ved oprettelsen af aktieselskaber, bag ved oprettelsen af fonde. Langt, langt de fleste arbejdspladser i dette land er udrundet

[Glistrup]

af aktieselskabsdannelser og fondsdannelser o. lign., og i den henseende er de 8 pct. af de danske selskaber, som hr. Kaj Hansen i særlig grad befattede sig med, ikke spor forskellige fra alle andre selskaber her i landet. Det er dér, arbejdspladserne skabes. Det er dér, muligheden for hele vor sociallovgivning tilvejebringes, nemlig ved at give selskaberne frie muligheder for at udfolde sig. Det er det, man nu går til frontalt angreb på.

Det var selvfølgelig interessant at høre fra hr. Bernhard Baunsgaard, at grunden til, at hr. Bernhard Baunsgaard ikke havde foretaget sig noget, siden venstresocialisterne 10 dage efter Focusudsendelsen fremsatte deres forslag første gang og det derefter var til behandling første gang 38 dage efter Focusudsendelsen, det var, at man var så optaget af, hvordan domstolene nu ville komme til at mingelere med den sag, der verserede. Ærligt talt, hvis man mener, at lovgivningen tiltrænger nogle ændringer, så er der i hvert fald ikke nogen som helst rimelighed i, at hr. Bernhard Baunsgaard venter i de 7 år godt og vel, der nu er gået, siden problemerne blev rejst igennem Focusudsendelsen i fjernsynet den 30. januar 1971.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Hr. Glistrup udfolder i den senere tid en særlig debatform herinde, baseret på små fejlcitater. Derved er det også nemmere at gøre, som Kumbel siger, nemlig dutte folk en mening på, hvis vanvid alle kan forstå.

Jeg sagde ikke, at jeg specielt havde undladt det af denne grund, men jeg sagde, at vi vel herinde var blevet optaget af problemerne omkring indkomstskatten. Det er noget ganske andet. Jeg har ikke siddet så længe i skatteudvalget, at jeg har kunnet beskæftige mig med disse ting siden 1971. Men folketinget har på grund af hr. Glistrups manøvrer omkring indkomstbeskatningen været stærkt optaget af at undersøge, om der var huller, der skulle dækkes, eller om domstolene kunne finde ud af at forbyde en fremgangsmåde som den, hr. Glistrup har anvendt. Og det synes unægtelig at være tilfældet, at der er grundlag for at forbyde den.

Kaj Hansen (DKP):

Jeg sagde, at der var forhold, hr. Glistrup blev dømt for, og så var der forhold, hr. Gli-

strup ikke blev dømt for. Og jeg sagde, at de forhold, som hr. Glistrup ikke blev dømt for, anså jeg for så vidt for lige så lidt samfundsgavnlig. Hr. Glistrup fremsatte nærmest en katastrofeteori, idet han fremhævede, at hvis man gennemførte de beslutningsforslag, som vi her taler om, så ville det være frygteligt for beskæftigelsen. Hertil sagde jeg, at det er jo ikke alle aktieselskaber, der er en produktion bag ved. Nu er hr. Glistrup jo ekspert i oprettelse af aktieselskaber. Jeg ved ikke, hvor mange tusinde hr. Glistrup har oprettet, men hr. Glistrup har jo alle tallene på rede hånd. Derfor vil jeg gerne spørge: hvor mange af hr. Glistrup oprettede aktieselskaber er der virkelig en produktion bag ved? Hvor mange af dem er virkelige produktionsaktieselskaber? Det kunne godt have en interesse i denne forbindelse.

Wilhelm (VS):

Jeg vil gerne først takke hr. Glistrup for én ting, nemlig at han formodentlig må have hjulpet til at få bl. a. hr. Hagen Hagensen til at forstå, at det passer ikke, når hr. Hagen Hagensen – formodentlig i god tro – siger, at det er udelukket for fonde at drive erhvervsvirksomhed. For hele hr. Glistrups argumentation går jo – korrekt – på de problemer, der ville opstå, hvis man udelukkede fonde fra at drive erhvervsvirksomhed.

Det er rigtigt, at der står i skattelovgivningen, at hvis en fond driver erhvervsvirksomhed, så får den ikke disse fordele rent skatte- og afgiftsmæssigt. Men det er desværre mindst lige så rigtigt, at man har fundet ud af, hvordan man omgår den bestemmelse. Det bliver anvist klart og tydeligt i den ene artikel efter den anden, bl.a. af omtalte Kristian Mogensen, hvordan man blot skal skyde selskabet ind imellem virksomheden og fonden, så er det helt i orden. Man kan have aktiemajoriteten, man kan have den fulde bestemmelse. Hvis stifteren finder, at det ikke er særlig smart, men alligevel vil beholde den fulde bestemmelse, så kan han give fonden nominelt aktiemajoriteten, men stemmemæssigt beholde den selv osv. osv. Det bliver praktiseret, og man opnår de fulde skatte- og afgiftsfordele ved det.

Der er andre bestemmelser, der tilsyneladende tager sigte på at begrænse dette. Der er den bestemmelse om, at hvis en fond

[Wihjelm]

modtager andel af udbyttet fra en virksomhed, så er det indkomstskattepligtigt. Her anviser så de dygtige advokater, at man bare skal lade være med at lave en regel om, at fonden modtager en andel af udbyttet. Der står ikke noget om, at det er skattepligtigt, hvis man modtager en andel af omsætningen, en fast procentdel eller promilledel af omsætningen. Så er det ikke ulovligt, så har man skattefordelene. Det gør man rent faktisk. Det vil jeg gerne takke hr. Glistrup for at have medvirket til opklaringen af.

Det er klart, at fonde driver erhvervsvirksomheder og samtidig får de fordele, der knytter sig til, at de ikke må drive erhvervsvirksomheder. Hvis hr. Hagen Hagensen og andre mente noget med deres velvilje over for at stoppe unddragelsesfiduserne, så måtte han i hvert fald føle sig fanget af denne selvmodsigelse. Han troede måske, at det ikke lod sig gøre, men fondene bliver alligevel brugt på den måde.

Hvis jeg må fortsætte fra før, så bestred hr. Hagen Hagensen, at vi havde ret, når vi skriver: hovedmotivet til alle disse fondsdannelser er omgåelse af skatte- og afgiftsbestemmelser. Jeg ved ikke, om det er ordet omgåelse, hr. Hagen Hagensen ikke kan lide, men at bestride, at hovedmotivet til alle disse fondsdannelser, der intet almennyttigt formål har – og det er jo de fleste efterhånden – er at slippe billigere skatte- og afgiftsmæssigt, det fatter jeg ikke at nogen kan gøre. Der er ikke noget kriminelt i det, for man har været for sloppy herinde, man har ikke vedtaget regler for det, man har ladet det gro, som det bliver sagt, så det er altså lovligt. Det er klart, at det er disse selskabsadvokaters fornemste pligt at anvise, hvordan man slipper billigst muligt fra skatte- og afgiftsbestemmelserne osv., og det gør man altså ved disse fonde. Det er af alle de motiver, der er仁set op i disse artikler, det mest kontante, det mest præcise, det mest motiverende simpelt hen.

Hr. Bollmann var inde på, at han og andre havde fået udleveret diverse materiale om begrebet citatfusk. Det er korrekt, det har jeg også fået. Jeg kunne godt lide at vide, om hr. Bollmann har fået noget som helst eksempel på citatfusk. Har han fået anvist ét eneste eksempel på, at vi har citeret ukorrekt i bemærkningerne? Det har jeg nemlig ikke fået.

Hr. Bollmann havde noget imod, at vi brugte ordet skattecirkus, det var for upræcist osv. Det er det nok også; til gengæld er det jo præciseret i teksten, hvad det er for paragraffer, det går på, hvad det er, der skal ændres, og i hvilken retning. Jeg synes, det er lidt besynderligt at anlægge et partis holdning til disse temmelig afgørende skatteproblemer ud fra, om man kan lide ordet skattecirkus i overskriften på et forslag, eller om man ikke kan lide det. Men det er selvfølgelig heller ikke det, der er bestemmende for CD. Det var ligesom noget, der skulle have det til at fortone sig lidt, ikke?

SF vil jeg takke for de pæne bemærkninger fra hr. Ole Olsen. Han syntes, det lød så selvretfærdigt, når vi sagde, at der ikke var gjort noget siden. Det lyder måske også grimt, man det er jo den sørgelige kendsgerning. Der er faktisk ingen, der har rørt ved de tre bestemmelser, som vi påpeger, siden der blev rørt ved dem i samlingen 1970–71. Det kan vi så blive enige om at beklage, måske.

Jeg kan ikke rigtig forstå, at SF ønsker at afvente, om dette kan klares over retspraksis, når vi nu ser en landsretsdom osv. Det er der jo ingen som helst udsigter til. Man kan få skærpet en bod eller noget i den retning, men en virkelig kendelse om, at ikke bare den anvendelse, som den pågældende person gjorde af det, men generel anvendelse – også hvis det er skræddersyet, som Kristian Mogensén siger, og også hvis pengene er til stede – det venter SF da vel ikke. Jeg kan ikke se, at det kan være nogen grund til at vente med at gribe ind over for disse ting.

Både SFs og DKPs ordfører sagde, at de med hensyn til fonde er villige til at gå længere, end det er foreslået her. Det skal vi ikke have noget som helst imod. Vi åbner selv den mulighed i bemærkningerne til sidst. Hvis det ikke kan lykkes at stoppe misbruget, hvis man vil holde den lille dør på klem for de egentlige almennyttige fonde, så foretrækker vi også skattepligt over hele linjen. Vi nævner også, at der i virkeligheden er noget urimeligt i, at det er folk, der har kapital, der skal bestemme, hvordan kulturpolitikken skal være, hvordan sportspolitikken osv. skal være. Men vi ville ikke have noget imod at holde den dør på klem, hvis det kunne lade sig gøre, uden at det åbnede for noget misbrug. Det er nok meget tvivlsomt, om man

[Wilhjelm]

kan holde nogen døre på klem i dette system, uden at de straks åbner for misbrug, så vi tror faktisk også, at konklusionen på dette punkt bliver, som SF og DKP siger.

Hr. Bernhard Baunsgaard kunne ikke lide, at vi fjernede muligheden for udligning over flere år. Det ville han i hvert fald modsætte sig. Det gør vi nu heller ikke, hr. Bernhard Baunsgaard. Vi fjerner udligningsmuligheden over flere år for aktieselskaber, som har ændret virksomhed eller aktionærkreds, og det er lige præcis for at undgå, at et tomt selskab, som i realiteten f. eks. efter svensk eller norsk lov burde være likvideret, kan have en værdi, fordi det har et bogført underskud. Det nye selskab, der køber det, køber det i virkeligheden på grund af dets underskud, som det kan tvære ud over de næste 5 år. Den fidus var alle tilsyneladende i 1971 enige om burde stoppes, og det er i virkeligheden kun det, der ligger i forslaget. Hr. Bernhard Baunsgaard generaliserede for meget i forbindelse med beslutningsforslag nr. B 81. Hr. Bernhard Baunsgaard erklærede sig enig med den daværende skatteminister Poul Møller, idet han sagde, at han var tilhænger af intentionerne her, men der var altså nogle mangler ved forslagene. Nu er det altså bare sådan, at der er gået 7 år, men der er ikke kommet noget, der overvandt de mangler. Der er ikke kommet et eneste bud på det overhovedet. Men hvis der kan komme det, så skal det da ikke komme an på fra vores side, om det lige præcis ser ud, som vi her antyder. Det er en af grundene til, at vi har lavet det som beslutningsforslag.

Til allersidst: vi vil selvfølgelig rykke for denne fondsdiskussion, både i anledning af disse forslag, som formodentlig havner i skatteudvalget, og i anledning af de gamle spørgsmål og samrådsønskerne, der ligger i erhvervsudvalget, og jeg kan på foranledning af hr. Bernhard Baunsgaard godt love, at vi vil fremsætte disse forslag igen i næste samling, da vi heller ikke venter, at de bliver færdig i denne.

Formanden:

Der er for de ordførere, der har haft ordet, kun korte bemærkninger tilbage – enkelte korte bemærkninger.

Hr. Hagen Hagensen har ordet. Taleren har 5 minutter.

Hagen Hagensen (KF):

Det skal blive meget kort fra min side.

Vi kommer i udvalget tilbage til en drøftelse af en række af de ting, som hr. Wilhjelm har været inde på her. Der er kun en enkelt ting, som jeg vil have sagt her i dag. Hr. Wilhjelm taler om fonde det ene øjeblik og om »man« det andet øjeblik. Hvem er »man«? spørger jeg. Det er fonden, der ikke betaler nogen skat – ud over det, den skal betale skat af, hvis den driver et erhverv. Men det lyder, som om denne »man« er én ved siden af fonden, der ejer den og har lavet noget, der kan betegnes som en skattefidus, eller hvad det nu er blevet til. Der er for mig at se ikke nogen form for omgåelse i det, fonden gør. Man afskærer sig fra retten til de penge, der puttes ind i fonden, og derfor er der ikke nogen »man« længere. Der er alene fonden, og derfor er der ikke nogen omgåelse af skatteregler af den ene eller den anden art.

Der kunne måske være grund til at pege på, at der virkelig er grund til at bevare muligheden for at danne fonds. Generationsskiftet i dette land kan ofte være svært. Man bevarer noget, som man ellers ikke kunne bevare. Man bevarer også det, vi før talte om – muligheden for, at der er arbejde til de hænder, der gerne vil have det.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Med hensyn til det tilfælde, hvor der bliver købt et aktieselskab bare for at købe et underskud, så tror jeg da, et meget bredt flertal i folketinget tager afstand fra det. Men det forslag, som hr. Wilhjelm og VS har genfremsat, er jo håbløst. Man siger f. eks., at et aktieselskab, der ændrer virksomhedsområde, ikke må få lov til at fremføre et underskud. Det påpegede Poul Møller og andre allerede for 7 år siden var et helt urimeligt krav at stille. Man har forsøgt at starte en erhvervsvirksomhed, det viser sig, at den giver underskud, man kan altså ikke få startet den herhjemme. Der kan være mange grunde til det, stærk konkurrence fra udlandet f. eks. Skulle disse mennesker, der ønsker at skabe arbejdspladser, så ikke have lov til at videreføre det underskud, hvis det lykkes dem at finde et erhvervsområde, der giver overskud? Jo, selvfølgelig skal de det.

[Bernhard Baunsgaard]

Hr. Wilhjem fastslår nu igen, at der ikke er kommet noget i disse 7 år. Nej, der er ikke kommet noget afgørende. Der er heller ikke sket det, at venstresocialisterne har givet sig til at tænke over de saglige indvendinger, der for 7 år siden blev rejst mod deres forslag, og har taget hensyn til dem i de nye forslag, og det er da beklageligt.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Når hr. Wilhjem siger, at der ikke er sket noget siden debatten her i folketinget den 10. marts 1971, så er det ikke helt rigtigt, for under den debat lovede den daværende finansminister, at han ville sende den store rapport, som man arbejdede på i skattedepartementet på det pågældende tidspunkt, til det, der dengang hed folketingets ligningslovsudvalg, og så vidt jeg er orienteret, så gjorde han det også. Og efter at folketingets ligningslovsudvalg havde gennemgået problemerne, kom man til præcis det samme resultat som det, jeg har fremhævet her, at det ville være torpederende for den sociale velfærd her i landet at gå videre ad den vej, som venstresocialisterne havde fremsat forslag om. Så enkelt er det, og derfor blev sagen henlagt.

Jeg skylder hr. Kaj Hansen et tal. Tallet er 100 pct. Måske vil hr. Kaj Hansen ikke sige, at finansiering er en rimelig basis for produktion, men at det er en unødvendig basis for produktion, og hvis vi skal tage finansieringsselskaberne fra, så er tallet ca. 94 pct.

Ole Olsen (SF):

Jeg tror nok, at forskellen på min opfattelse og hr. Wilhjems opfattelse af, hvordan tingene skal gribes an, er temmelig formel. Jeg tror, hr. Wilhjem erkender, at det bliver nødvendigt at genfremsætte disse forslag her, og jeg kan da håbe på, at landsretsdommen til den tid foreligger. Rent faktisk foreligger der ikke en landsretsdom, og selv hr. Wilhjem kan jo ikke sige nøjagtigt, hvilke præmisser der vil stå i den. Men det er da klart, at vi i skatte- og afgiftsudvalget kan begynde at arbejde med de problemer og få stillet spørgsmål, og derved kan vi selvfølgelig afkorte den tid, der skal til, når landsretsdommen engang foreligger.

(Kort bemærkning).

Wilhjem (VS):

Både hr. Glistrup før, som jeg ikke fik svaret, og nu hr. Hagen Hagensen var inde på generationsskifteproblemet. Det er klart, at det er et problem, men det er, ligesom man skærer igennem på den led, at man siger: vi vil slet ikke have nogen arveafgift. I hvert fald vil vi gemme den væk og så lade det foregå på en eller anden tilsløret måde over fondsdannelser. Den form for erhvervs-tilskud burde i givet fald gives åbent.

De herrer lader, som om der falder en arveafgift – bum, her og nu – og så krakker virksomheden, for den progressive arveafgift med den højeste procent på 90 kan ingen klare, i hvert fald hvis det er store beløb, så man kommer op på marginalprocenten. Det er bare ikke rigtigt. Der findes jo successionsordninger, man kan benytte sig af. Der er jo ikke noget definitivt med her og nu. Der er jo alle mulige ordninger, som gør det muligt at gå ind i forgængerens sted, hvad angår skatterne i hvert fald, og der er heller ingen, der kommer og lukker en virksomhed ud fra et afgiftskrav. Det er aldrig nogen sinde sket her i landet; sådan laver man selvfølgelig ikke ordningerne. Men det, man bruger generationsskifteproblemet til, er at sikre sig en komplet fritagelse fra skatterne og afgifterne.

Nu forstod jeg, at hele problemet skulle bestå i, at vi somme tider siger »fonde« og somme tider siger »man«. Jeg tror, det, hr. Hagen Hagensen er inde på, var det, han også var inde på i første runde, hvor han sagde noget i retning af, at man skal huske på, at man giver afkald, og modtagerne bliver beskattet. Hr. Hagen Hagensen ville opdage, hvis han gravede sig lidt ned i det her, at det er ikke rigtigt. Det kan undgås. Det er ikke rigtigt, at man giver afkald. Læs højesterets sagfører Kjeld Rørdams artikel om dette at give afkald, om dette at lave familiefideikommissar, til trods for at man ikke må osv. Desuden kan man optage et lån hos giveren, der får et enormt rentefradrag, mens renteindtægterne ikke er beskattet i fonden. Det er bare én af de oplagte fiduser, som der direkte henvises til i de råd, man giver statsautoriserede revisorer i deres nuværende uddannelse. Der er altså ingen garanti for, at det beskattes.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagenes overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om løsning af fiskernes akutte økonomiske problemer [af Anders Andersen (V) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 85. Fremsat 10/3 78).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

Forslaget går ud på, at fiskerne skal have adgang til at foretage skattefrie henlæggelser til konjunkturudligningsfonds, og at de skal have mulighed for at tilbageføre skattemæssigt underskud.

Hvad angår forslaget om henlæggelse til konjunkturudligningsfonds, synes jeg nok, venstre bevæger sig lidt på kanten af augustforlig II, for situationen var jo den, at venstre ønskede en generel adgang til henlæggelse til konjunkturudligningsfonds, men det indgik ikke i og blev ikke afdisputeret i forbindelse med augustforlig II. Derfor forekommer det lidt dristigt specifikt for et enkelt erhverv at trække dette forslag frem af mølposen, medmindre forslaget skal ses som en nytænkning hos venstre gående i retning af, at man dér er tilhænger af større grad af selektiv erhvervspolitik. Hvis det er det, der er tale om, er vi bestemt til at få i tale.

Det andet punkt – tilbageføring af underskud – har vi også behandlet før her i folketinget. Når det ikke kunne vinde flertal, skyl-

des det, at reglerne om tilbageføring af underskud ville medføre en helt urimelig komplicering af skattereglerne og en uforholdsmæssig belastning af administrationen. Jeg troede, vi alle var enige om at bestræbe os på at gøre skattelovgivningen mere enkel og ikke at komplicere forholdene yderligere.

Også her gælder det i øvrigt, at det ikke kan være rigtigt at indføre skattemæssige regler, som alene tager sigte på at begunstige et enkelt erhverv, medmindre man omvurderer sit syn på selektiv erhvervspolitik.

Regeringen er helt klar over, at fiskerierhvervet har meget vanskelige tider i dag, og vi ved også, at indtjeningen i år ikke vil stå mål med indtjeningen sidste år, men også andre erhverv, og for den sags skyld også mange lønmodtagere, er jo ramt af et almindeligt økonomisk tilbageslag, og det er jo ikke disse andre grupper og disse andre erhverv, man med venstres forslag tager stilling til. Så længe man ikke vil acceptere en mere selektiv erhvervspolitik – og det går jeg ikke ud fra at dette forslag er udtryk for – mener jeg ikke, vi skal støtte forslaget.

Erenbjerg (S):

Det foreliggende forslag til folketingsbeslutning om en konjunkturudligningsfond specielt for fiskerierhvervet kan vi ikke støtte. Venstre har tidligere fremsat lignende forslag omhandlende hele erhvervslivet. Nu har man trukket et enkelt erhverv ud.

Vi erkender, at fiskerierhvervet tilsyneladende ikke vil give samme udbytte i 1978, som det gjorde i 1977, ligesom andre erhverv og ligesom nogle lønmodtagere vil kunne konstatere en indtægtsnedgang i 1978. Men det er jo alles betingelser, og måske især fiskeriets, der altid har kendt til gode og dårlige år, uden at vi dog af den grund har gennemført specielle skatteregler for fiskerierhvervet i de gode år.

Vi har allerede i vor nugældende skattelovgivning givet selvstændige erhvervsdrivende diverse konjunkturudlignende muligheder: afskrivningsmuligheder, henlæggelse til investeringsfond, afskrivning på varelager, bindende kontrakt m. v. Det foreliggende forslag går imidlertid langt videre, idet man ønsker, at der sideløbende med de nugældende ordninger skal åbnes mulighed for at overføre 25 pct. af det skattemæssige overskud til